

Broj: 02-05-15292-7/17
Sarajevo, 14.04.2017. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 i 37/14), te člana 37. stav (1) Zakona o pravobranilaštvu ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/08, 7/12 i 44/16), Vlada Kantona Sarajevo, na **80.** sjednici održanoj **14.04.2017.** godine, donijela je sljedeći

Z A K L J U Č A K

1. Prihvata se Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na razmatranje i usvajanje.

P R E M I J E R

Elmedin Konaković

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo pravde i uprave
5. Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo
6. Evidencija
7. A r h i v a

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Broj: 03-02-05-4395/17
Sarajevo, 05.04.2017. godine

KANTON SARAJEVO VLADA KANTONA SARAJEVO

PREDMET: Mišljenje na Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu;

U skladu sa odredbama člana 37. stav 2. Zakona o pravobranilaštvu („Službene novine Kantona Sarajevo“, 33/08 - Novi prečišćeni tekst, 7/12 i 44/16), Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo nadležno je da Vladi i Skupštini Kantona, dostavlja mišljenje sa prijedlogom zaključaka, o podnesenom godišnjem izvještaju o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je državno tijelo koje preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona i njegovih organa, kantonalnih organa uprave, kantonalnih upravnih organizacija i stručnih službi i drugih institucija čiji je osnivač Kanton, pruža stručnu pomoć u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, daje mišljenja kod zaključivanja ugovora imovinsko-pravne prirode, kao i mišljenja u postupku donošenja općih akata kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, prava i obaveze prema stvarima i vlasništvu Kantona. Poslove zastupanja navedenih organa i pravnih lica, Pravobranilaštvo vrši u svim sudskim postupcima i u upravnom postupku, a takođe, zastupa Kanton i u poslovima pravne zaštite imovine i imovinskih interesa pred stranim sudovima, arbitražama i drugim stranim državnim organima i organizacijama, u skladu sa Ustavom, zakonom, drugim propisima i općim aktima.

Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu, sadrži sve relevantne podatke o provedenim mjerama i aktivnostima iz njegovog djelokruga rada, u skladu sa Zakonom, Programom rada, te zaključcima Skupštine i Vlade Kantona.

U uvodnom dijelu Izvještaja naveden je pravni okvir za rad Pravobranilaštva, nadležnost i njegova funkcija, zatim u odjeljku I. prezentirani su podaci o broju i vrsti predmeta u kojima je Pravobranilaštvo u izvještajnom periodu postupalo u svojstvu zakonskog zastupnika, sa tabelarnim prikazom i pojedinačnim osvrtom na značajnije sporove iz njegove nadležnosti, pod II. U odjeljku III. iznesena je ocjena stanja i postignutih rezultata, IV. saradnja Pravobranilaštva sa organima koje zastupa, V. pregled unutrašnje organizacije Pravobranilaštva, te pod VI. programska orijentacija u ostvarivanju funkcije za naredni period.

U 2016. godini, prema evidencijama Pravobranilaštva, u radu je bilo ukupno 7.226 predmeta, od čega 4.655 prenesenih iz prethodnih godina, primljen je 2.571 novi predmet, a

web: <http://mpu.ks.gov.ba>
e-mail: pravda@ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-083, Fax: + 387 (0) 33 562-241
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

riješeno 2.410 predmeta. Imajući u vidu uporedne brojčane pokazatelje iz prethodnog perioda, može se konstatovati, da je i u ovoj godini nastavljen trend povećanja obima posla.

Najveći broj predmeta u radu 4.516, odnosio se na parnični postupak, koji je i najsloženiji sudski postupak, slijede izvršni predmeti 1.793, vanparnični predmeti, mišljenja, upravni sporovi, stambeni predmeti, interni spisi, priprema za parnicu. Pravosnažno je okončano 735 parničnih predmeta, 327 sa pozitivnim ishodom i 408 sa negativnim ishodom (uglavnom iz radnih odnosa), uloženo je 216 žalbi na presude. Najveći broj postupaka se i dalje odnosi na potraživanja iz radnog odnosa 3.426 predmeta, sporove obligaciono-pravne prirode 289 predmeta i naknade štete 372 predmeta, pa je dat i poseban osvrt sa analizom pravnog osnova za podnošenje tužbi u radnim sporovima, kojom prilikom je ukazano na izostanak adekvatne i pravovremene reakcije pojedinih zastupanih organa. U ovom segmentu treba istaći i aktivnosti Pravobranilaštva provedene na zaključenju vansudskih nagodbi u sporovima iz radnog odnosa po pozivu Vlade Kantona, koje su rezultirale značajnom uštedom budžetskih sredstava (prema procjeni Pravobranilaštva cca 3,5 miliona KM).

Izdvojene su, pojedinačno, neke od značajnijih parnica, s obzirom na složenost predmeta i vrijednost spora, u kojima je tužen Kanton Sarajevo, kako bi se stekao uvid u sve preduzete aktivnosti i pravna sredstva od strane Pravobranilaštva te značaj uloženih profesionalnih napora u cilju efikasne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo. Takođe, Pravobranilaštvo je pokrenulo veći broj parničnih postupaka radi isplate duga po osnovu neispunjena zaključenih ugovora o koncesiji, te su izneseni i pojedini primjeri u cilju upoznavanja Vlade i Skupštine Kantona sa ovom problematikom.

Prema iznesenoj Ocjeni stanja i postignutih rezultata, može se konstatovati je da i pored nastavka trenda povećanog priliva predmeta uslijed izmjena i dopuna niza zakona koje su dovele do proširenja nadležnosti Pravobranilaštva i uticale na složenost posla, nedovoljnog broja nosilaca pravobranilačke funkcije, kao i stalnih pritisaka usmjerениh na njegov rad, Pravobranilaštvo u punoj mjeri opravdalo svoju funkciju. Takođe, unaprijedena je i saradnja sa organima koje ovo tijelo zastupa, te istaknuti pozitivni efekti donesenih izmjena Zakona o pravobranilaštву.

U narednom periodu, planirane su mjere i aktivnosti koje će Pravobranilaštvo preduzeti u cilju obezbjedenja još većeg stepena pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, u saradnji sa organima pravosuđa, zakonodavne i izvršne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine i Kantonu Sarajevo.

S obzirom na prezentirane podatke o postignutim rezultatima u svim segmentima rada iz nadležnosti Pravobranilaštva Kantona Sarajevo u 2016. godini, kako kroz vidove preventivnog djelovanja tako i u sudskim postupcima, uvažavajući raspoložive kadrovske resurse, broj predmeta u radu, te vrstu i složenost posla, mišljenja smo da je Pravobranilaštvo u ovom izvještajnom periodu ostvarilo zavidne rezultate u oblasti zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo. Imajući u vidu značaj poslova iz nadležnosti ove institucije, u cilju unapređenja efikasnosti rada i stručnih sposobnosti uposlenih, smatramo da je u narednom periodu neophodno nastaviti ulagati u razvoj ljudskih i materijalnih resursa Pravobranilaštva, u skladu sa povećanjem obima i složenosti posla uslijed donošenja novih i izmjena niza postojećih propisa kojima je uloga ovog tijela u pravnom sistemu dodatno ojačana.

Dostaviti:

- Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo
- Vlada Kantona Sarajevo
- Skupština Kantona Sarajevo
- a/a.

M I N I S T A R

Mario Nenadić

web: <http://mpu.ks.gov.ba>
e-mail: pravda@ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-083, Fax: + 387 (0) 33 562-241
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Na osnovu člana 18. Ustava Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i člana 37. Zakona o pravobranilaštву (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 33/08 - Novi prečišćeni tekst, 7/12 i 44/16), Skupština Kantona Sarajevo na sjednici održanoj dana _____ godine, povodom razmatranja Izvještaja o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu, donijela je slijedeći

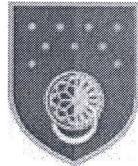
ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu.

**PREDsjEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Prof. Ana Babić

Broj:
Sarajevo,

Broj: Pk-18/2017
Sarajevo, 31.03.2017. godine

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo pravde i uprave**

PREDMET: Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu, dostavlja se

Poštovani,

u skladu odredbom člana 37. stav 2. Zakona o pravobranilaštvu ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 33/08, 07/12, 44/16) u prilogu Vam dostavljamo Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu u pisanoj formi i na CD-u.

S poštovanjem,

Prilog:

- *Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2016. godinu
u pisanoj formi i na CD-u*

**IZVJEŠTAJ
O RADU PRAVOBRANILAŠTVA
KANTONA SARAJEVO
za period 01.01.2016. do 31.12.2016. godine**

Sarajevo, marta 2017. godine

Shodno članu 37. Zakona o pravobranilaštvu (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 33/08, 7/12, 44/16), Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo podnosi Skupštini i Vladi Kantona Sarajevo

I Z V J E Š T A J
O RADU PRAVOBRANILAŠTVA KANTONA SARAJEVO
za period od 1.1.2016. do 31.12.2016 .godine

U V O D

Saglasno Zakonu o Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo (“Sl. Novine Kantona Sarajevo” br. 33/08, 7/12, 44/16), Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je državno tijelo koje preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo i njegovih organa, kantonalnih organa uprave, kantonalnih upravnih organizacija, stručnih službi i drugih institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, kao i preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilijaš.

Osim nadležnosti i djelokruga rada Pravobranilaštva iz ovog Zakona, nadležnost Pravobranilaštva je predviđena i drugim propisima: Zakonom o građevinskom zemljištu (Sl. novine FBIH br. 25/03, 16/04), Zakonom o eksproprijaciji (Sl. novine FBIH br. 70/07, 36/10), Zakonom o visokom obrazovanju (Sl. novine Kantona Sarajevo br.43/08, 18/10), Zakonom o sudskim taksama Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo br. 36/14) te drugim propisima, kao i Zakonom o stvarnim pravima (Službene novine FBIH br.66/2013) koji je počeo sa primjenom 05.03.2014.godine.

Pravobranilaštvo preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa pred sudovima u parničnim, vanparničnim, izvršnim, stečajnim, likvidacionim postupcima, kao i drugim postupcima pred drugim nadležnim organima.

U preduzimanju pravnih radnji pred sudovima i drugim nadležnim organima, Pravobranilaštvo ima položaj i pravo stranke u postupku i djeluje pred nadležnim sudovima i drugim organima u funkciji zakonskog zastupnika stranke u postupku.

Pravobranilaštvo postupa u skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim Zakonom o pravobranilaštvu i drugim propisima, na temelju državnih, federalnih i kantonalnih zakona, kao i podzakonskih akata.

Funkcija Pravobranilaštva ogleda se kroz:

- preventivno djelovanje,
- učešće u sudskim i upravnim postupcima,
- davanje pravnih mišljenja na prijedloge ugovora imovinsko – pravne prirode,
- pružanje stručne pomoći kantonalnim i općinskim organima, preuzećima i ustanovama pri rješavanju imovinsko – pravnih odnosa,
- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,

- ostvarivanje saradnje sa kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvo na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova o pravnim pitanjima,
- praćenje, proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na stručnom kolegiju za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

I. POSTUPCI PRED SUDOVIMA I POSLOVI ZASTUPANJA

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, Pravobranilaštvo je bilo angažovano na slijedećim poslovima:

- sačinjavanju tužbi i upućivanje istih nadležnim sudovima,
- izradi odgovora na tužbe zaprimljene protiv Kantona,
- učešće na ročištima,
- izrada pismenih podnesaka u toku trajanja postupka,
- ulaganju redovnih i vanrednih pravnih lijekova protiv odluka sudova,
- podnošenje apelacija pred Ustavnim sudom BiH,
- uključivanje u svojstvu umješača u sudske sporove na strani jedne parnične stranke
- davanju pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- zaključivanje sudskeh nagodbi, kao i pokušaj rješavanja sporova putem medijacije
- sačinjavanju opomena pred tužbu

U 2016.godini u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 7226 predmeta, od kojih je 4516 parničnih predmeta (P), 1793 izvršnih predmeta (I), 280 predmeta izvršni postupak za sudske takse (It), 25 upravnih predmeta (U), 92 mišljenja (M), 17 vanparničnih predmeta (Rv), 15 upravna spora (Us), 87 mišljenja u vezi nadležnosti Pravobranilaštva shodno čl. 16. Zakona o građevinskom zemljištu i čl. 363. Zakona o stvarnim pravima (Um), 153 internih spisa (Pk), 41 stambenih predmeta (Su i UsP) i 207 predmeta - priprema za parnicu (Pr).

II. – TABELARNI PRIKAZ

Prema vrsti predmeta, tj. predmetu spora i postupaka shodno odredbama Pravilnika o poslovanju i vođenju evidencije u Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo ("Sl. Novine Kantona Sarajevo", broj 17/08) u kojima se Pravobranilaštvo pojavljuje kao zakonski zastupnik organa koje zastupa za period od 01.01.2016. – 31.12.2016.godine, tabelarni pregled izgleda kako slijedi:

Vrsta predmeta	Prenešeno iz ranijih godina	Primljeno u 2016.g	Ukupno u radu u 2016.g	Riješeno u 2016.g	U radu sud organ uprave –	Postotak riješenosti
"P" (parnični)	3779	737	4516	735	3781	16.27%

“I” (izvršni)	686	1107	1793	1100	693	61.35%
“It” (izvršni postupak za sudsku taksu)	17	263	280	105	175	37.5%
“Rv” (vanparnični)	13	4	17	5	12	29.4%
“M” (mišljenja)	0	92	92	85	7	92.39%
“Pr” (priprema)	75	132	207	98	109	47.34%
“Us” (upravni spor)	11	4	15	4	11	26.66%
“U” (upravni postupak)	10	15	25	14	11	56%
“Um” (mišlj. čl.16.ZOGZ)	64	23	87	74	13	85.057%
“Pk” (interni spisi)	/	153	153	153	/	100%
“Su” (stambeni)		40	40	36	4	90%
“UsP” (stambeni)		1	1	1	/	100%
UKUPNO	4655	2571	7226	2410	4816	33.35%

PARNIČNI POSTUPAK “P”

Parnični postupci su najsloženiji sudski postupci u kojem se rješavaju sporni odnosi, u kojima se od stranaka koje učestvuju u postupku zahtijeva visok stepen znanja i angažovanja. Parnični postupak prestavlja redovan put zaštite povreda prava proisteklih iz građansko pravnih odnosa subjekata prava, kako i odnosa sa javnom vlasti. Parnični postupci se pokreću tužbom. Parnične stranke u postupku su tužitelj i tuženi, te se u parnici kao treće lice mogu pojaviti i umješači kada isti učestvuju na strani jedne parnične stranke i žele da parnična stranka uspije u sporu. Kanton Sarajevo koji zastupa Pravobranilaštvo u sudskim postupcima učestvuje u svojstvu tužitelja, svojstvu tuženog ili u svojstvu umješača.

U ovom izvještajnom periodu bilo je ukupno u radu 4516 parnična predmeta, od kojih su 3779 predmeta kao nezavršena prenesena iz predhodnih godina. U 2016. godini je evidentirano 737 novih predmeta. Pod predmetima koji su preneseni iz ranijeg

perioda između ostalih su i predmeti koji su po uvaženim žalbama Pravobranilaštva ukinuti pred drugostepenim sudom i vraćeni na ponovni postupak.

U 2016. godini pravosnažno je okončano 735 parnica i to 327 sa pozitivnim ishodom i 408 parnica sa negativnim ishodom (uglavnom iz radnih odnosa).

Pravobranilaštvo je tokom 2016. godine uložilo 216 žalbe na presude, izjavilo protiv II stepenih presuda 4 revizije Vrhovnom суду FBiH (revizija je dopuštena samo ako vrijednost spora pobijanog dijela po pojedinačnom tužitelju prelazi 10.000,00 KM, odnosno nakon izmjena Zakona o parničnom postupku 30.000,00 KM u općim sporovima i 50.000,00 u privrednim), te uložilo protiv II stepenih presuda ili presuda Vrhovnog суда FBiH 3 apelacija Ustavnem суду BiH.

U ovom periodu nosioci pravobranilačke funkcije pristupili su na 1805 ročišta pred sudovima u Sarajevu, Goraždu, Visokom i Konjicu.

Po vrsti i predmetu spora, najveći broj postupaka odnosi se na predmete po osnovu:

- radni sporovi (potraživanje naknada na ime regresa, toplog obroka, jubilarne nagrade, razlike plaća po više osnova, naknada za prevoz, posebni dodatak na plaću, noćni rad, prekovremeni rad i dr.) 3426 predmeta;
- sporovi obligaciono pravne prirode (radi duga iz obligacionih odnosa, po osnovu koncesija, kredita i dr.)...289 predmeta;
- naknada šteta (naknada materijalne i nematerijalne štete-zbog povreda nanesenih ujedom pasa i drugih razloga, oštećenje imovine prilikom izgradnje saobraćajnica i dr.) ..372 predmeta;
- utvrđenja (stanarskog prava, prava vlasništva i dr.)...99 predmeta
- iz ostalih odnosa 330 predmeta

Radni sporovi

Kao što je to bio slučaj u prethodnim godinama i u 2016. godini radni sporovi su najbrojniji. Na veliku brojnost predmeta iz ovog osnova utječe prije svega veliki broj podnesenih tužbi iz ranijeg perioda te činjenica da sudski postupci nakon podnesene tužbe traju po nekoliko godina do pravomoćnosti odluke.

Kao tužitelji u ovim postupcima pojavljuju se državni službenici i namještenici u organima uprave, sudske i izvršne vlasti Kantona Sarajevo, tj. ministarstvima, zavodima, direkcijama, službama, sudovima itd. a tužena strana je Kanton Sarajevo i njegovi organi. Predmetnim tužbama u radnim sporovima tužitelji najčešće potražuju isplatu potraživanja iz radnog odnosa i to: razlike toplog obroka, regresa i jubilarne nagrade po osnovu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, zatim isplatu razlike plaće po osnovu neusklađivanja visine osnovice od 60% od prosječne plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku koju je utvrdila Vlada FBiH Zaključkom od 02.02.2008. godine i Vlada Kantona Sarajevo Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o platnim

razredima i koeficijentima (Sl. novine KS broj 04/09), zatim isplatu razlike plaće po osnovu povećanja bruto satnice zbog povećanja troškova života prema izmijenjenom članu 9 Općeg kolektivnog ugovora i Odluci o utvrđivanju najniže neto satnice Vlade F BiH od 15.04.2008. godine, kao i druga potraživanja iz radnog odnosa.

U vezi potraživanja tužitelja na ime razlike plaće plaće po osnovu povećanja bruto satnice zbog povećanja troškova života prema izmijenjenom članu 9. Općeg kolektivnog ugovora, sa posebnom pažnjom se ukazuje da je istrajan i uporan angažman ovog organa doveo do zauzimanja pravnog stava o spornom pravnom pitanju od strane Vrhovnog suda Federacije BiH i promjene dugogodišnje sudske prakse nižestepenih sudova koja je bila na štetu Kantona Sarajevo, a što će biti posebno obrazloženo u nastavku ovog izvještaja.

Pored navedenih potraživanja službenika i namještenika i u 2016. godini je nastavljeno utuživanje radi isplate razlike plaće zbog primjene manje osnovice za obračun plaće. Kao što je već ukazano u izvještaju o radu ovog organa za 2015. godinu ovaj vid potraživanja ranije nije bio utužen i tužbe po ovom osnovu zaprimljene u 2015. godini. Tužitelji svoj zahtjev za isplatu razlike plaće po ovom osnovu zasnivaju na primjeni povoljnijeg prava smatrajući da je umjesto sporazumno dogovorene osnovice za obračun plaće (između Vlade i sindikata) trebalo primijeniti veću osnovicu koja je utvrđena Općim kolektivnim ugovorom za teritorij Federacije BiH. Pravobranilaštvo je u svojim odgovorima na tužbe u potpunosti osporilo kako osnov tako i visinu potraživanja, smatrajući da prije svega nije pravilno prilikom utvrđivanja osnovne plaće kombinirati elemente različitih izvora prava i različitih nivoa vlasti. U tom pravcu je ukazano na sudske prakse Vrhovnog suda Federacije BiH koja može imati analognu primjenu u konkretnom slučaju, a u kojoj je Vrhovni sud F BiH zauzeo stanovište da prilikom obračuna plaće nije dozvoljeno kombinirati elemente iz kolektivnih ugovora različitog nivoa vlasti (npr. koeficijent iz kantonalnog kolektivnog ugovora i osnovica iz federalnog kolektivnog ugovora). U vezi ovog pravnog pitanja Općinski sud u Sarajevu je po službenoj dužnosti pokrenuo postupak pred Vrhovnim sudom F BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja, te Pravobranilaštvo sa optimizmom očekuje da će Vrhovni sud F BiH potvrditi svoje ranije slično zauzeto pravno stajalište.

Također, iako su 2013. godine potpisane Izmjene Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH na način da je izmijenjen član 31. i 32. kojim je utvrđena visina naknade za ishranu u toku rada (topli obrok) i naknada za korištenje godišnjeg odmora (regres), državni službenici i namještenici kantonalnih organa vlasti su nastavili sa podnošenjem novih tužbi za isplatu razlike toplog obroka. Naime prema potpisanim izmjenama granskog kolektivnog ugovora naknada za ishranu u toku rada iznosi 1% prosječne plaće isplaćene u F BiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Saglasno podacima o visini prosječne plaće u periodu nakon 2013. godine može se konstatovati da 1% prosječne plaće iznosi od 8,25KM-8,40KM, a tužiteljima je umjesto ovih iznosa vršena isplata toplog obroka u visini od 8,00 KM, pa se na dnevnoj osnovi matematički pojavljuje razlika od 0,25-0,40 KM. Zbog male vrijednosti predmeta spora koji je očigledno pravno osnovan

evidentno je da će troškovi postupka biti znatno veći nego što je samo potraživanje tužitelja.

U 2016. godini su brojne presude kojima je odbijen tužbeni zahtjev ili odbačena tužba u kojima je zahtijevana isplata određenih naknada i/ili poništenje rješenja MUP-a kojima su ovi zahtjevi odbijeni (jubilarne nagrade, jednokratne novčane pomoći i dr.) zbog usvojenih prigovora Pravobranilaštva o nedopuštenosti odnosno neblagovremenosti tužbe ili zbog toga što tužitelji nisu dokazali pravno relevantne činjenice u toku dokaznog postupka. U ovim predmetima sud po zahtjevu Pravobranilaštva obavezuje tužitelje da tuženom Kantonu Sarajevo nadoknade troškove postupka, a što je prednost u odnosu na raniji period kada Pravobranilaštvo KS nije imalo pravo na troškove postupka.

Također u 2016. godini, a nakon što je Kantonalni sud u Sarajevu usvojio žalbe Pravobranilaštva i ukinuo prvostepene presude i predmete vratio na ponovni prvostepeni postupak, u ponovljenim prvostepenim postupcima donesene su brojne presude po zahtjevima za isplatu razlika plata i naknada (poseban dodatak, troškovi prijevoza, rad na dan sedmičnog odmora i slično) u kojima se tužitelji odbijaju sa svojim zahtjevima ili su tužbeni zahtjevi svedeni na minimum, iako su u ranijim prvostepenim presudama bili dosuđeni u cijelosti sa ogromnim troškovima postupka. U ovim postupcima vrši se i kompenzacija troškova tužitelja sa troškovima tuženog, tako da su troškovi koji se i eventualno dosude tužitelju znatno manji nego što su bili dosuđeni ranjom prvostepenom presudom.

Imajući u vidu da je nastavljen trend utuženja po raznim osnovima za period od prethodne tri godine, a što je ukazano i Izvještajem o radu ovog organa za prethodnu godinu, te činjenicu da je po osnovu izjavljenih žalbi na prvostepene presude značajan broj prvostepenih presuda ukinut i vraćen na ponovni prvostepeni postupak to je rezultiralo povećanjem broja predmeta iz ove oblasti.

Također, u vezi sa radnim sporovima radi isplate potraživanja iz radnog odnosa po osnovu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH, a uzimajući u obzir ustaljenu sudske praksu da sudovi udovoljavaju tužbenim zahtjevima za isplatu razlike toplog obroka i razlike regresa, te Odluku Ustavnog suda po pitanju primjene ovog kolektivnog ugovora, Pravobranilaštvo će u ovim predmetima kada procijeni da je u interesu Kantona Sarajevo vršiti priznavanje tužbenih zahtjeva u postupcima gdje visina potraživanja nije sporna, a sve iz razloga smanjenja troškova sudske postupaka. Ovo iz razloga jer je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštву predviđeno da Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo zauzima konačan stav o ovim pitanjima. U izvještajima o radu ovog organa za prethodni period ukazivano je da su organi koje ovo Pravobranilaštvo zastupa zauzimali konačan stav kada je u pitanju preduzimanje određenih procesnih radnji (podnošenje tužbe, povlačenje tužbe, priznanje tužbenog zahtjeva i slično) te se da veći broj organa nije rukovodio uputama ovog Pravobranilaštva da se priznaju tužbeni zahtjevi kada je to opravdano.

Pravobranilaštvo i dalje ukazuje da pojedini organi Kantona Sarajevo koje zastupa ovo pravobranilaštvo u radnim sporovima ne pružaju adekvatnu i blagovremenu saradnju a što su dužni u skladu sa članom 3. Zakona o pravobranilaštvu, te se i dalje ali u manjoj mjeri nego u ranijem periodu dešavaju situacije da se izjašnjenja na podnesene tužbe ne dostave uopće ili se iste dostavljaju tek jedan dan prije isteka roka od 30 dana za davanje obaveznog odgovora na tužbu, što u značajnoj mjeri otežava i ugrožava kvalitetan rad ovog Pravobranilaštva. Nadalje kada sud dostavi tužbu na obavezan odgovor ovom pravobranilaštvu ista se dalje prosljeđuje zastupanom organu u kojem je tužitelj uposlen, a radi davanja činjeničnog i pravnog izjašnjenja na navode tužbe. Međutim u određenom broju slučajeva izjašnjenja zastupanih organa na dostavljene tužbe se baziraju na bukvalnom citiranju Zakona o pravobranilaštvu bez izjašnjenja na činjenice navedene u tužbi (da li je tužitelj uposlenik, da li je ostvario rad u određenom trajanju, da li je podnio zahtjev za ostvarivanje određenog prava i slično). Također u pojedinim predmetima su uočene određene nepravilnosti u radu organa kada odlučuju o zahtjevima zaposlenika za ostvarivanje prava iz radnog odnosa (npr. o istom pitanju se donose dvije ili tri odluke bez adekvatnih obrazloženja) te u slučaju da ovim postupanjima bude prouzrokovana šteta po imovinu Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo će postupiti u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu i incirati pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti.

Postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku F BiH (“*Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine*”, br.98/15 od 23.12.2015.godine) između ostalog upredviđen je i novi pravni institut “rješavanja spornog pravnog pitanja” od strane Vrhovnog suda Federacije BiH.

Postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja propisan je u poglavljju IIIa navedenog zakona a isti podrazumijeva da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Vrhovni sud Federacije rješava sporno pravno pitanje po pravilima postupka za usvajanje pravnih stavova.

Ovaj organ je po stupanju na pravnu snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku F BiH pokrenuo nekoliko postupaka za rješavanje spornog pravnog pitanja od kojih zbog velikog broja predmeta i značaja po imovinu i imovinske interese Kantona Sarajevo izdvajamo uspješno okončan postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja u vezi zahtjeva tužitelja (zaposlenika) za isplatu razlike plaće zbog povećanja troškova života većih od 5%. Naime, u ovim postupcima praksa prvostepenog i drugostepenog suda je bila na stanovištu da je tužbeni zahtjev osnovan, te je po ovom osnovu svakom tužitelju bez obzira na radno mjesto i koeficijent složenosti poslova dosuđivan na ime razlike plaće nominalni novčani iznos po 34,80 KM mjesečno. Smatrajući da ovakav zahtjev nije opravdan, a cijeneći da su

ispunjene zakonske pretpostavke zbog velikog broja predmeta u kojima tužitelji između ostalog potražuju i ovaj vid razlike plaće, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je prijedlogom prvostepenom sudu iniciralo pokretanje postupka za rješavanje ovog spornog pravnog pitanja. Nakon što je prvostepeni sud sa svojim obrazloženjem proslijedio zahtjev za rješavanje ovog spornog pravnog pitanja Vrhovnom sudu Federacije BiH, Vrhovni sud Federacije BiH je donio odluku u kojoj je utvrdio da ne postoji mogućnost da sud u redovnom parničnom postupku utvrđuje da li je došlo do povećanja troškova života, odnosno da utvrđuje najnižu bruto satnicu budući da je isto u isključivoj nadležnosti Vlade Federacije BiH. Ovim je Vrhovni sud Federacije BiH konačno riješio ovo sporno pravno pitanje tako što je zauzeo pravni stav drugačiji od dosadašnje sudske prakse nižestepenih sudova.

Rukovodeći se zauzetim pravnim shvatanjem Vrhovnog suda Federacije BiH nižestepeni sudovi su promijenili svoju dugogodišnju praksu tako što odbijaju tužbene zahtjeve za isplatu razlike plaće po ovom osnovu. Također, a zbog navedenog pravnog stava Vrhovnog suda Federacije BiH i tužitelji povlače tužbe (tužbene zahtjeve) koje su podnesene po ovom osnovu.

Koristeći se navedenim pravnim mehanizmom koji sve do izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku FBiH nije bio poznat u procesnom zakonodavstvu Federacije BiH Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo svojim radnjama nije samo spriječilo dalje utuživanje za isplatu razlike plaće po navedenom osnovu, nego je direktno utjecalo na promjenu višegodišnje sudske prakse prvostepenih i drugostepenih sudova a koja je bila na štetu Kantona Sarajevo i koja je po mišljenju ovog organa bila enormno visoka.

U narednom sadržaju Izvještaja daje se opis samo nekih od značajnih i aktuelnih sporova:

Parnica po tužbi Crnkić Kenana

U Izvještaju u radu ovog organa za 2015. godinu je ukazano na sudske postupke po prijedlogu za određivanje mjere osiguranja vraćanja na dužnost direktora i po tužbi Kenana Crnkića protiv Vlade Kantona Sarajevo, radi poništenja odluke o razriješenju sa dužnosti direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

Naime podsjećanja radi istaknuta je angažovanost Pravobranilaštva na ovom slučaju a sve u cilju kako bi se izbjegli sudske postupci na štetu Kantona Sarajevo, odnosno kako bi Kanton Sarajevo imao realne izglede za uspjeh u eventualno pokrenutom sudskom postupku. Stoga je ovo Pravobranilaštvo na zahtjev bivše ministricе zdravstva Kantona Sarajevo a u skladu sa Zakonom o pravobranilaštву rukovodeći se zaštitom imovinskih interesa Kantona Sarajevo uzelo aktivno učešće u pružanju stručne pravne pomoći organima Kantona Sarajevo te je dalo upute i smjernice kako i na koji način je potrebno da se sproveđe prethodni postupak razrješenja u skladu sa relevantnim propisima koji reguliraju predmetnu pravnu oblast kako materijalno

pravnih tako i procesno pravnih propisa uz puno uvažavanje svih prava i sloboda zajamčenih Ustavom i međunarodnim pravom a primarno Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. S tim u vezi ukazano je i na prasku domaćih sudova kao i Evropskog suda za ljudska prava, pa je ovaj postupak koji je prethodio donošenju odluke o razrješenju direktora Zavoda zahtjevao mnogo posvećenosti i stručnosti što je podrazumijevalo i prekovremen rad, a sve kako bi se ispoštovali svi zakonski principi i prava pojedinca, te provela zakonita procedura.

Nakon što je predlagatelj rješenjem Općinskog suda u Sarajevu odbijen sa prijedlogom za određivanje mјere osiguranja kojim je traženo da se predlagatelj vrati na dužnost direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo isti je protiv navedenog rješenja izjavio žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu kao drugostepenom sudu.

U 2016. godini okončan je žalbeni postupak pred drugostepenim sudom povodom mјere osiguranja te je doneseno rješenje kojim se žalba predlagatelja odbija kao neosnovana i prvostepeno rješenje potvrđuje. Ovim je pravomoćno okončan postupak povodom mјere osiguranja u korist Kantona Sarajevo kao protivnika osiguranja. Imajući u vidu da je prvostepena odluka donesena prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku Federacije BiH to Pravobranilaštvo nije imalo pravo zahtjevati naknadu troškova parničnog postupka protiv predlagatelja.

Nadalje imenovani razrješeni direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je blagovremeno podnio tužbu protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo-Vlada Kantona Sarajevo i 2.) Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo. Tužitelj je opredijelio tužbeni zahtjev alternativno tako što je zahtjevao da sud poništi rješenje kojim je tužitelj razrješen sa dužnosti direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo te da ga vrati na dužnost direktora, odnosno da se obaveže drugotuženi Zavod na isplatu novčane naknade prema Ugovoru o radu koji je zaključen između tužitelja i drugotuženog. Dakle prvi zahtjev je bio usmjeren protiv Kantona Sarajevo i Zavoda zdravstvenog osiguranja, dok je drugi alternativno opredijeljen zahtjev bio usmjeren isključivo protiv drugotuženog Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

U iscrpnom odgovoru na tužbu ovaj organ je kao zakonski zastupnik prvočuženog Kantona Sarajevo istakao da je postupak razrješenja tužitelja izvršen u skladu sa pozitivnim propisima zbog postojanja razloga koji su predviđeni Statutom Zavoda zdravstvenog osiguranja. Međutim i bez obzira na postojanje razloga koji za posljedicu imaju razrješenje sa dužnosti direktora Zavoda potrebno je bilo provesti i zakonit postupak prije donošenja odluke o razrješenju. To je podrazumijevalo postupanje Vlade Kantona Sarajevo u u propisanim rokovima te posebno pružanje mogućnosti da direktor prije razrješenja bude upoznat sa odlukom o pokretanju postupka za njegovo razrješenje sa dužnosti direktora, da bude upoznat sa činjnicama koji mu se stavljuju na teret i o razlozima za razrješenje, te konačno da iznese svoju odbranu. Ovo se ističe isključivo iz razloga jer je zapaženo da u ranijim

postupcima razriješenja nije provedena zakonom propisana procedura te je Sud i ne upuštajući se u ocjenu postojanja razloga za smjenu/razrješenje donosio presude u korist tužitelja.

Nakon svih istaknutih prigovora u odgovoru na tužbu i nekoliko održanih ročišta tužitelj je, svjestan da je postupak njegovog razriješenja proveden zakonito i da nema realnih izgleda da uspije u sporu sa svojim zahtjevom za poništenje rješenja kojim je razriješen sa dužnosti direktora, povukao tužbu protiv Kantona Sarajevo. U ovom postupku Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je kao zakonski zastupnik tuženog postavilo zahtjev da Sud obaveže tužitelja na naknadu troškova parničnog postupka Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o parničnom postupku F BiH i važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata F BiH. Rješenje kojim se prima na znanje povlačenje tužbe tužitelja protiv tuženog Kantona Sarajevo kao i o zahtjevu za naknadu troškova postupka još nije doneseno.

KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo

U 2016. godini je nastavljen postupak pred Općinskim sudom u Sarajevu po tužbi KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo kao tužitelja zastupanog po punomoćniku-advokatu protiv Kantona Sarajevo kao tuženog zastupanog po Pravobranilaštву. Kako je već ukazano i u ranijim izještajima o radu ovog organa tužitelj je pokrenuo parnični postupak protiv Kantona Sarajevo radi naknade štete i to zbog neuplaćivanja razlike između ekomske cijene karte i cijene karte za subvencionirane korisnike, te zbog neusklađivanja visine ekomske cijene karte. Iako je tužitelju u više navrata naloženo da uredi tužbu što je sa aspekta Zakona o parničnom postupku F BiH nedopušteno (sud samo jednom može naložiti tužitelju da uredi tužbu, te ako tužitelj i nakon toga ne uredi tužbu ili dostavi ponovo neurednu tužbu, sud će istu odbaciti odnosno smatrati da je tužba povučena) tužba tužitelja je i dalje neuredna ali je Sud nastavio postupak po tako neurednoj tužbi. Prema postavljenom tužbenom zahtjevu kao u tužbi tužitelja vrijednost predmeta spora tj. potraživane naknade štete iznosi 234 miliona KM bez zakonskih zateznih kamata.

U predmetnom postupku održana je glavna rasprava, te je zbog složenosti predmeta i izvođenja drugih preostalih dokaza, te posebno datih primjedbi na Nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke određen nastavak glavne rasprave. Obzirom da vještak finansijske struke nije pravilno primijenio metodologiju obračuna što je uzrokovalo nepravilan Nalaz i mišljenje, to je Pravobranilaštvo u vezi navedenog Nalaza i mišljenja iznijelo obimne primjedbe i pitanja na koja se postupajući vještak još nije izjasnio. Nastavak ročišta za glavnu raspravu zakazan je za kraj mjesec oktobar 2017. godine na saglasan prijedlog parničnih stranaka a zbog mogućnosti mirnog rješenja spora.

U vezi naprijed navedenog predmeta ovaj organ zaključuje da je absurdno da se uopće vode sudski postupci između javnih preduzeća i Kantona Sarajevo koji je njihov osnivač, a radi naknade štete koja je navodno prouzročena od strane Kantona Sarajevo javnom preduzeću. Kako se u konkretnom slučaju radi o javnom preduzeću

čiji je osnivač Kanton Sarajevo ovo Pravobranilaštvo zastupanjem Kantona Sarajevo kao stranke u postupku zapravo štiti imovinu i imovinske interese Kantona Sarajevo koji su ugroženi od strane kantonalnog javnog preduzeća. Kakav je procesni položaj tužitelja kao javnog preduzeća sa aspekta zaštite njegove imovine/imovinskih interesa pred sudom dodatno ukazuje i Zakon o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo koji u članu 8. stav 2.) predviđa da ovaj organ na zahtjev Osnivača može zastupati i pravna lica čiji je osnivač odnosno suosnivač Kanton Sarajevo. Prema tome ovo Pravobranilaštvo bi u određenom slučaju na zahtjev Skupštine Kantona Sarajevo kao osnivača KJKP Gras d.o.o. moglo preuzeti zastupanje pred sudom ovog javnog preduzeća, a sve zapravo radi zaštite javnog interesa. Kantonalna javna komunalna preduzeća postoje radi obavljanja djelatnosti od društvenog javnog interesa, odnosno komunalnih djelatnosti koje su u nadležnosti Kantona u skladu sa zakonom, te na tržištu ne djeluju kao privredna društva sa ciljem sticanja dobiti nego radi ostvarivanja javnog interesa.

Također, iako je opće poznato da je tužitelj KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo u vrlo teškoj finansijskoj situaciji, ovaj organ ukazuje na činjenicu da je tužitelj za zastupanje u ovom sudskom postupku angažovao punomočnika-advokata te je obavezan i na uplatu troškova vještačenja u iznosu od 10.000,00 KM,

Parnica po tužbi Merside i Sabahudina Kasumić

U prethodnim izvještajima o radu ovog organa naveden je i predmet tužitelja Kasumić Merside i Kasumić Sabahudina protiv protiv tuženih 1. KJKP "Pokop" Sarajevo, 2. Kantona Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja 3. Općina Centar Sarajevo radi naknade štete u vrijednosti od 4.800.000,00 KM. Tužitelji su predmetnom tužbom u ponovljenom postupku zahtjevali isplatu naknade štete u ukupnom iznosu od 4.800.000,00 KM i to: na ime materijalne štete zbog bespravnog oduzimanja nekretnine u iznosu od 1.018.888,00 KM; na ime izmakle dobiti iznos od 941.320,00 KM; na ime umanjenja imovine po okolnosti iznajmljivanja stanova iznos od 77.568,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.1996. godine te iznos od 800.000,00 KM na ime nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova također sa kamatom počev od 01.01.1996. godine, a sve uz naknadu troškova parničnog postupka u visini od 22.160,080 KM.

Naime nakon što je po žalbi ovog Pravobranilaštva i po drugi put ukinuta prvostepena presuda koja je bila na štetu Kantona Sarajevo jer je naprijed navedeni tužbeni zahtjev bio po drugi put u cijelosti usvojen, to je predmet vraćen na ponovni prvostepeni postupak pred drugim postupajućim sudijom. Prvostepeni sud je u nakon ponovljenog prvostepenog postupka pred drugim sudijom donio presudu kojom se tužbeni zahtjev tužitelj odbija u cijelosti kao pravno neosnovan te se tužitelj obavezuju nadoknaditi tuženim troškove parničnog postupka. U obrazloženju prvostepene presude kojom se tužbeni zahtjev odbija sud navodi da ne postoji stvarna nadležnost suda za postupanje u konkretnoj pravnoj stvari, a na čemu je pored mnogobrojnih ostalih prigovora inzistiralo Pravobranilaštvo.

Protiv navedene prvostepene presude tužitelji su izjavili žalbu koju je drugostepeni sud-Kantonalni sud u Sarajevu odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

U konkretnoj pravnoj stvari parnični postupak je pravomoćno okončan sa odbijenim tužbenim zahtjevom vrijednim 4.800.000,00 KM (bez zakonskih zateznih kamata) koji je godinama trajao i u kojem su u više navrata donesene presude na štetu Kantona. Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je u ovom predmetu ulagalo maksimalne profesionalne napore a sve u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo, u čemu je u konačnici i uspjelo.

Parnica po tužbi Kantona Sarajevo - neopravdano određena mjera osiguranja

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je kao zakonski zastupnik Kantona Sarajevo podnijelo tužbu protiv Suljević Nuške kao bivšeg uposlenika MUP-a Kantona Sarajevo. Predmetnom tužbom je traženo da se tuženi obaveže da tužitelju Kantonu Sarajevo isplati iznos od 87.325,28 KM sa zakonskom zateznom kamatom uz naknadu troškova postupka.

Nakon pravosnažno okončanog postupka broj 65 0 Rs 183673 11 Rs koji se vodio po tužbi Suljević Nuške protiv MUP-a zbog utvrđivanja nezakonitosti prestanka radnog odnosa prestala je da važi i mjera osiguranja kojom je određeno da se tužitelj vraća na poslove u MUP KS do pravomoćnog okončanja parničnog postupka po tužbi. Naime u predmetnom postupku Suljević Nuško kao tužitelj zahtjevo je da se kao nezakonita ponište rješenja MUP-KS i Policijskog odbora Vlade Kantona Sarajevo a na temelju kojih mu je prestao radni odnos u Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Imenovani je ujedno postavio i prijedlog za određivanje mjere osiguranja vraćanja na posao do pravomoćnog okončanja postupka po tužbi. Iako je prvostepeni sud odbio njegov prijedlog za određivanje mjere osiguranja ova odluka je preinačena te je drugostepeni sud odredio mjeru osiguranja kojom se tužitelj vraća na poslove koje je obavljao, a sve do pravomoćnosti odluke po tužbi. Nakon što je tužitelj vraćen na posao nastavljen je postupak po tužbi te je prvostepeni sud ocijenio da je tuženi donio pravilno i zakonito rješenje i da je tužitelju zakonito prestao radni odnos, te je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev tužitelja. Na ovu presudu se žalio tužitelj te je njegova žalba odbijena kao neosnovana. Ovim je postupak po tužbi tužitelja pravomoćno okončan u korist tuženog Kantona Sarajevo, te su rješenja MUP KS i Policijskog odbora održana na pravnoj snazi kao pravilna i zakonita.

Dakle, nakon što je Kantonalni sud u Sarajevu svojom presudom potvrdio da je prestanak radnog odnosa uslijedio na zakonit način te da su rješenja MUP-a KS kao i Policijskog odbora zakonita, a kako je Suljević Nuško pravosnažnim rješenjem Kantonalnog suda kojom se određuje mjera osiguranja vraćen na posao u periodu od 01.05.2012.godine do 29.01.2014.godine, ispostavilo se da je mjera osiguranja bila neosnovana i neopravdana, odnosno da nije trebao biti vraćen na posao niti ostvarivati bilo kakva prava po tom osnovu.

Obzirom da je tužitelj vraćen na rad po određenoj mjeri osiguranja za koju se na kraju ispostavilo da nije bila opravdana niti osnovana, da mu je zakonito prestao radni odnos, da je po prestanu radnog odnosa nezakonito ostvario imovinsku korist i da je time prouzrokovana šteta Kantonu Sarajevu u iznosu 87.325,28 KM (plate, naknade, doprinosi) to je Pravobranilaštvo na zahtjev MUP-a KS podnijelo tužbu protiv imenovanog bivšeg službenika MUP-a KS radi isplate navedenog novčanog iznosa sa zakonskim zateznim kamatama.

Nakon provedenog postupka sud je donio prvostepenu presudu dana 08.11.2016. godine kojom je u cijelosti usvojen tužbeni zahtjev tužitelja Kantona Sarajevo u vrijednosti od 87.325,28 KM sa zakonskim zateznim kamatama, te je ujedno obavezao tuženog da tužitelju nadoknadi i troškove parničnog postupka u iznosu od 2.779,00 KM. Protiv navedene prvostepene presude tužitelj je izjavio žalbu te je predmet trenutno u fazi drugostepenog postupka pred Kantonalm sudom u Sarajevu.

Imajući u vidu da je u posljednjem periodu učestala praksa da stranke od suda traže donošenje privremene mjere/mjere osiguranja, a nerijetko i prije podnošenja tužbe, to se u nastavku ukazuje na pravnu prirodu mjere osiguranja, štetne posljedice koje mogu nastati određivanjem mjere osiguranja, te praksu sudova u ovim postupcima, a koja je u konačnici dovela do pokretanja predmetnog postupka radi naknade štete.

Institut mjere osiguranja predviđen je Zakonom o parničnom postupku F BiH i za svrhu ima da za vrijeme trajanja sudskega postupka po tužbi obezbjeđuje određeno pravo ili potraživanje tužitelja/predlagatelja prema tuženom/protivniku a koje je predmetom tužbenog zahtjeva i ista može ostati na snazi najduže do pravomoćnosti odluke o tužbenom zahtjevu. Nakon što se pravomoćno okonča postupak po tužbi tužitelj bi to svoje pravo ili potraživanje trebao ostvariti izvršenjem presude. Dakle mjera osiguranja ne može samostalno egzistirati nego se uvijek mora posmatrati u vezi sa tužbenim zahtjevom koji obezbjeđuje odnosno mora postojati funkcionalna veza između mjere osiguranja i tužbenog zahtjeva koji se njom obezbjeđuje. U konkretnom slučaju određena mjera osiguranja je obezbijeđivala tužbeni zahtjev koji je kako će se na kraju ispostaviti bio pravno neosnovan pa je samim tim i mjera osiguranja kao takva bila neopravdano ili neosnovano određena.

Da bi sud odredio mjeru osiguranja moraju kumulativno biti ostvareni zakonom propisani uvjeti iz člana 269. stav 1.) ZPP-a F BiH. Istovremeno je u stavu 2.) istog člana ZPP-a F BiH propisan i treći uvjet i to da će sud odrediti mjeru osiguranja samo pod uslovom da predlagač osiguranja, u roku koji odredi sud, prema odredbama zakona o izvršnom postupku, da jemstvo za štetu koja bi protivniku osiguranja mogla nastati određivanjem i provođenjem mjere osiguranja. Međutim u sudskej praksi je ovaj treći uvjet vrlo često zanemaren tako da niti u predmetnom postupku sud nije obavezao predlagatelja mjere na davanje jemstva. Kako je u konkretnom slučaju sud odredio mjeru osiguranja ne vodeći računa o šteti koja može nastati provođenjem iste i pri tome nije obavezao predlagatelja na davanje jemstva, povrijeđeno je pravo protivnika osiguranja Kantona Sarajevo da se na ime nastale štete iz položenog

jemstva direktno namiri, te je isti konačno prinuđen pokretati parnični postupak radi naknade štete kao u konkretnom slučaju.

U određenim slučajevima je zapaženo da sudovi olako određuju mjeru osiguranja ne vodeći računa o zakonskoj obavezi davanja jemstva, a isto tako može se zaključiti da stranke postavljaju prijedloge za određivanje mjere osiguranja kako bi ostvarili određeno pravo koje bi mogli ostvariti tek eventualno na osnovu pravomoćne presude ukoliko tužbeni zahtjev uopće i bude usvojen.

Parnica po tužbi tužitelja SUPERIOR GROUP d.o.o.

U 2016. godini okončan je prvostepeni postupak po tužbi tužitelja SUPERIOR GROUP d.o.o. Sarajevo protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo, 2. Federacija BiH, 3.) Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine radi isplate naknade štete v.sp. 326.313,44 KM, a koji je naveden u izvještaju ovog organa za 2015. godinu.

Podsjećanja radi u činjeničnom opisu tužbe, tužitelj navodi da je postupajući sudija u izvršnom postupku u predmetu broj 65 0 I 073362 13 I 2 postupajući nezakonito povrijedio prava tužitelja na imovinu pričinjavajući istom štetu na način da je oduzeo nekretninu i brisao vlasništvo tužitelja u zemljишnim knjigama. Riječ je o nekretnini zgrada "Zrak-a" u Sarajevu, općina Novi Grad. Nesporna je činjenica da je Općinski sud u Sarajevu u izvršnom postupku proveo postupak prodaje nekretnine izvršenika radi namirenja tražioca izvršenja u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku FBiH, te da je Sud nakon izvršene prodaje donio odgovarajuće Zaključke i Rješenja.

Tokom parničnog postupka Pravobranilaštvo je isticalo prigovor nedostatka pasivne legitimacije na strani Kantona Sarajevo, da se sudske odluke mogu preispitivati samo putem pravnih lijejkova u postupcima pred sudom a sve u skladu sa Ustavom i zakonima, da i eventualana greška sudije u procesnoj primjeni prava kao i u primjeni materijalnog prava ne može predstavljati osnov za naknadu štete kako to tužitelj zahtjeva, te da u konačnici protiv uredujućeg sudije nije pokrenut disciplinski postupak koji bi potvrdio da je sudija u konkretnom slučaju posupio sa namjerom da tužitelju načini štetu, tako da se osnovano može zaključiti da je postupajući sudija obavljao sudijsku funkciju savjesno, a što u konkretnom slučaju isključuje osnov odgovornosti kao i osnov za naknadu štete.

Nakon provedenog postupka prvostepeni sud je donio presudu kojom odbija tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, uz obavezu tužitelja da naknadi troškove svim tuženim u skladu sa Zakonom o parničnom postupku F BiH i važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata F BiH (advokatskom tarifom).

Parnica po tužbi tužitelja Sudžuka Mirzeta

U 2016. godini okončan je prvostepeni i drugostepeni postupak po tužbi tužitelja Sudžuka Mirzeta protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo, Kantonalni sud u Sarajevu i 2.)

Federacija BiH, Odbor državne službe za žalbe F BiH radi utvrđenja diskriminacije i naknade štete, vsp. 24.000,00 KM. Predmetnom tužbom tužitelj između ostalog traži da sud utvrdi da je Kanton Sarajevo/Kantonalni sud u Sarajevu diskriminirao tužitelja kao pripadnika muškog spola u oblasti zapošljavanja državnih službenika na način da je prilikom provođenja konkursne procedure za izbor sekretara Kantonalnog suda u Sarajevu izborom kandidata ženskog spola koja je ostvarila znatno lošiji rezultat na stručnom ispitu u odnosu na tužitelja, kao i ne održavajući ravnopravnu zastupljenost oba spola u zakonskom omjeru od najmanje 40% u korist jednog spola. I u ovom predmetu kao i predmetima slične prirode tužitelj je predložio da sud odredi mjeru osiguranja. U toku postupka po prijedlogu za određivanje mjere osiguranja kao i u postupku po tužbi, pored prigovora procesne prirode Pravobranilaštvo je isticalo da je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem sudskom poslovanju predsjedniku suda ostavljena mogućnost da na osnovu lične procjene, prethodnog radnog iskustva kandidata sa posebnom pažnjom izvrši odabir jednog od tri predložena kandidata od strane Agencije za državnu službu FBiH a što je u konkretnom slučaju i učinjeno, te da tužitelj nije dokazao na koji način je diskriminiran kako bi tuženi u skladu sa članom 15.Zakona o zabrani diskriminacije mogao dokazati suprotno jer je teret dokazivanja na tuženom.

Prije raspravljanja o tužbi tužitelja proveden je postupak povodom predložene mjere osiguranja te je ista pravomoćnom odlukom odbijena kao pravno neosnovana. Nakon provedenog postupka po tužbi prvostepeni sud je dana 05.04.2016.godine donio presudu broj 65 0 Rs 449587 15 Rs 2 kojom je odbio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti koji se sastoji od VII alineja, obavezujući tužitelja na troškove parničnog postupa, konkretno u odnosu na Kanton Sarajevo u vrijednosti od 1.080,00 KM. Na prvostepenu presudu tužitelj je izjavio žalbu te je Kantonalni sud u Goraždu odlučujući po žalbi tužitelja dana 26.08.2016. godine donio presudu kojom se žalba tužitelja odbija i prvostepena presuda potvrđuje. Ovim je i pravomoćno okončan parnični postupak u korist Kantona Sarajevo.

Nakon što je prvostepena presuda postala pravomoćna, a istom je tužitelj obavezan na naknadu troškova postupka Kantonu Sarajevo u iznosu od 1.080,00 KM, tužitelj je navedene troškove i uplatio na račun Kantona Sarajevo dana 22.10.2016. godine.

Tužitelj je podnio reviziju Vrhovnom суду Federacije kao i prijedlog za ponavljanje postupka, a koji prijedlog je Rješenjem Vrhovnog suda F BiH odbijen. Trenutno se predmet po reviziji nalazi na Vrhovnom суду Federacije BiH.

Parnica po tužbi tužitelja Grad Sarajevo protiv Kantona Sarajevo

U 2016. godini nastavljen je parnični postupak po tužbi tužitelja Grad Sarajevo protiv tuženog Kanton Sarajevo radi isplate duga u iznosu od d 4.505.452,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom bliže označenom petitom zahtjeva. Iako je u izvještaju o radu ovog organa za 2015. godinu obrazložena tužba tužitelja, te činjenični i pravni osnov na temelju kojeg tužitelj potražuje naknadu štete, to će se u nastavku ukazati na pravnu prirodu ovog spora te fazu parnice u 2016. godini.

Osnov potraživanja su obustavljene isplate s računa Kantona Sarajevo na račun Grada Sarajevo a koje su se doznačavale kvartalno po osnovu pripadnosti javnih prihoda sredstava doznačenih od Ministarstva finansija Federacije BiH, sve do momenta stupanja na snagu Izmjena i dopuna Zakona o pripadnosti javnih prihoda. Sa računa Kantona na račun Grada vršene su isplate po osnovu javnih prihoda i to na način da su sredstva doznačavana Kantonu, a onda ih je Kanton rasporedjivao jedinicama lokalne samouprave. Nakon stupanja na snagu Izmjena i dopuna Zakona o pripadnosti javnih prihoda ("Sl. novine Federacije BiH" 35/14) obustavljena je isplata na prethodno opisan način, te je Federalno ministarstvo finansija prestalo da uplaćuje prihode sa jedinstvenog računa koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na račun Kantona Sarajevo, a prihodi koji pripadaju općinama direktno su uplaćivanii uplaćuju se na račune općina u Kantonu, sve na osnovu Uputstva o izmjenama i dopunama uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2014. godinu (Sl. Novine Federacije BiH 37/14), dok je Grad Sarajevo izostavljen. Kanton Sarajevo je planirao priliv sredstava po ovom osnovu u Budžet, kao i raspoređivanje pripadajućeg dijela tih sredstava Gradu Sarajevo u iznosu od 5.214.100,00 KM, te je izvršena isplata prvog kvartalnog dijela doznačenih sredstava u iznosu od 2.045.923,00 KM, za vrijeme prije stupanja na snagu Izmjena Zakona. Dakle, kako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pripadosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je stupio na snagu 17.05.2014. izmijenjen čl. 24 Zakona, te je istim propisana formula za raspodjelu prihoda sa jedinstvenog računa Federacije Bosne i Hercegovine koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo i kako Federalno ministarstvo finansija nije vršilo prijenos prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na račun Kantona Sarajevo, nije postojala zakonska mogućnost da Grad Sarajevo bude finansiran iz Budžeta Kantona Sarajevo. Grad, kako je izostavljen iz zakonskih odredbi, te kako uslijed istih u okviru raspolaganja Budžetom Grada nije sačinjen rebalans Budžeta, dolazi u situaciju izraženog deficitia. Iako su navodi o nepostojanju legitimacije Kantona za isplatu ovih sredstava Gradu istaknuti u odgovoru na tužbu i u daljem toku postupka, postupak je nastavljen, te su saslušani svjedoci i sačinjen nalaz vještaka finansijske struke, koji je dostavljen na izjašnjenje Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo, o kojem ćemo se izjašnjavati na slijedećem ročištu zakazanom za 16.03.2017. godine. Predmetni parnični postupak se nalazi u fazi glavne rasprave.

Parnica po tužbi tužitelja Unioninvest d.o.o.

U 2016. godini okončan je postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH po vanrednom pravnom lijeku-reviziji tužitelja Unioninvest d.o.o. Sarajevo protiv tuženih 1.) Federacija BiH i 2.) Kanton Sarajevo radi isplate naknade štete. Naime tužitelj je podnesenom tužbom zahtijevao da sud obaveže tužene da tužitelju solidarno isplate iznos od 100.244,20 KM na ime naknade štete i to iznos od 65.428,05 KM na ime obične štete, a iznos od 34.816,15 KM na ime izgubljene dobiti sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka. Ovov potraživanja tužitelj nalazi u tome

što je u parnici u kojoj je bio tužen od strane GP Put d.d. Sarajevo, nakon što je presudom od 09.01.2003. obavezan platiti iznos od 173.920,00 USD sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, koja presuda je potvrđena drugostepenom presudom, nakon čega je GP Put u postupku prinudne naplate od Tužitelja – Unioninvest naplatio iznos od 585.181,02 KM, a potom presudom Vrhovnog suda Federacije BiH po reviziji nižestepene presude su preinačene i tužbeni zahtjev odbijen u cijelosti, a naplaćeni iznos je tužitelju vraćen od strane GP Put dd. Kako je imovina tužitelja bila umanjenja određeni vremenski period, na temelju presuda koje su naknadno ukunute, tužitelj u tome vidi odgovornost sudova koji su donijeli nezakonite odluke. Prvostepenom odlukom Općinskog suda u Sarajevu tužitelj je za ovo potraživanje odbijen u cijelosti iz razloga što se postupanje prvostepenog i drugostepenog suda kao organa tuženih, u toku postupka i prilikom donošenja presuda (koje su kasnije ukinute) ne može cijeniti kao nepravilan i nezakonit rad, odnosno rad koji je za posljedicu imao štetu tužitelja, odnosno nepostojanje uzročne veze između postupanja organa tuženih u obavljanju i u vezi sa obavljanjem svojih funkcija i nastale štete tužitelju jer su organi tuženih prilikom donošenja odluka primjenjivali zakonske norme prema sudskej praksi u vrijeme donošenja spornih odluka i kao sudovi u svakoj fazi postupka odlučivali po svom slobodnom uvjerenju, nezavisno i samostalno. Na ovaku prvostepenu odluku Tužitelj je izjavio žalbu drugostepenom суду nakon čega je Kantonalni sud donio presudu kojom se žalba tužitelja odbija i prvosstepena presuda potvrđuje. Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu je i pravomoćno okončan parnični postupak u predmetnoj pravnoj stvari u korist Kantona Sarajevo. Protiv navedene presude Kantonalnog suda tužitelj je izjavio reviziju Vrhovnom суду Federacije BiH. Presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine od 08.04.2016. revizija je odbijena, čime su potvrđene odluke nižestepenih sudova u odbijanju zahtjeva za solidanu isplatu iznosa od 100.244,20 KM od strane Kantona Sarajevo i Federacije BiH, te je time okončan parnični postupak po vanrednom pravnom lijeku-reviziji u korist Kantona Sarajevo.

Parnica po tužbi tužitelja VIKOCOMMERCE doo Varaždin, R. Hrvatska

U 2016. godini okončan je prvostepeni postupak po tužbi tužitelja VIKOCOMMERCE doo Varaždin, R Hrvatska, protiv tuženih: 1.) Kanton Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo; 2.) VIKOCOMMERCE doo Sarajevo i 3.) YUWON doo Sarajevo, radi predaje u posjed i naknade štete.

Tužbom, odnosno uređenom tužbom i tužbenim zahtjevom Tužitelj zahtjeva da sud obaveže tužene da tužitelju solidarno predaju u posjed poslovni prostor koji se nalazi u Sarajevu u ul. Hasana Kikića 26, pov 126 m² i da mu solidarno nadoknade štetu nastalu uslijed nekorištenja poslovnog prostora u iznosu od 150.000,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama uz naknadu troškova parničnog postupka. Pasivnu legitimaciju Kantona Sarajevo tužitelj crpi iz osnova donesenog Rješenja od strane Ministarstva Privrede od 06.04.2006., kojim je utvrđeno postojanje prava na imovinu koja u naravi predstavlja poslovni prostor u ul. Hasana Kikića 26 u korist Vikocommerce doo Varaždin, R Hrvatska, a Rješenje Ministarstva privrede KS kojim je imovina Vikocommerce doo Varaždin dodijeljena na privremeno korištenje Vikocommerce doo Sarajevo stavlja se van snage u dijelu koji se odnosi na

predmetni poslovni prostor. Usljed postojanja ovakvog rješenja Ministarstva Kantona Sarajevo tužitelj smatra da, iako bez i jednog dokaza posjeda na predmetnoj nekretnini, postoji solidarna odgovornost Kantona Sarajevo sa drugo i trećetuženim za vraćanje prostora u posjed i naknadu štete. Nakon provedenog prvostepenog postupka, presudom Općinskog suda u Sarajevu od 09.03.2016. tužbeni zahtjev tužitelja odbijen je u odnosu na Kanton Sarajevo. Međutim kako smo u postupku potraživali troškove parničnog postupka u iznosu od 8.300,00 KM za radnje Pravobranilaštva (koje su u većem dijelu nastale prije stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku, kojim je pravobranilaštvu priznato pravo na naknadu istih, a primjena tih izmjena je predviđena u svim nezavršenim postupcima), a Sud o postavljenom zahtjevu za naknadu troškova postupka nije uopće odlučio, to smo podnijeli prijedlog za dopunu presude/žalbu na presudu u ovom dijelu (rješenje o troškovima). Kako sud nije donio dopunsku presudu po prijedlogu ovog Pravobranilaštva, to je po izjavljenoj žalbi predmet dostavljen Kantonalnom суду u Sarajevu na dalje postupanje te se predmet nalazi u fazi drugostepenog postupka radi donošenja odluke po žalbi ovog organa u dijelu odluke o troškovima postupka.

Parnice po osnovu Ugovora za korištenje poslovnih prostora

U prethodnim godinama Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je u svojstvu zakonskog zastupnika Kantona Sarajevo podnijelo više tužbi protiv više pravnih lica radi isplate duga po osnovu ugovora za korištenje poslovnih prostora koji su u vlasništvu susjednih država bivše Jugoslavije po osnovu Odluke o načinu upravljanja imovinom poslovnih jedinica sa ili bez svojstva pravnih lica iz drugih država na području Kantona Sarajevo. Na temelju Zakona o zabrani raspolaganja imovinom, prijenosu sredstava i statusnih promjena pravnih lica na teritoriji F BiH iz drugih država dato je pravo Kantonu Sarajevo da upravlja imovinom do zaključenja ugovora o zaštiti imovine pravnih lica iz drugih država. Aneksom G Sporazuma o sukcesiji Vijeća predviđen je postupak i nadležnost za priznavanje prava i povrata pravnim licima iz drugih država, a u smislu ovog Aneksa organ nadležan za povrat imovine na području Kantona Sarajevo je Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo. Među ovakvim sporovima u 2016. godini su pravosnažno okončani sljedeći sporovi:

U postupku tužitelja Kanton Sarajevo protiv tuženog "Bisernica" d.o.o donesena je 2011. godine prvostepena presuda kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja i obavezan tuženi da tužitelju Kantonu Sarajevo isplati dug u visini od 29.736,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.05.2009. godine pa do isplate. Protiv navedene prvostepene presude tuženi je izjavio žalbu. Odlučujući po podnesenoj žalbi Kantonalni sud u Sarajevu je u 2016. godini odbio žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrđio prvostepenu presudu.

U postupku tužitelja Kanton Sarajevo protiv tuženog "Borovo" d.o.o. Sarajevo prvostepeni sud je u 2012. godini donio prvostepenu presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja i tuženi obavezan na isplatu duga u visini od 31.968,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.04.2009. godine pa do isplate. Na navedenu presudu prvostepenog suda tuženi je izjavio žalbu koja je u 2016. godini

odbijena presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, te je prvostepena presuda u cijelosti potvrđena.

U postupku tužitelja Kanton Sarajevo protiv tuženog "Ing kaktus" d.o.o. Sarajevo prvostepeni sud je u 2011. godini donio presudu kojom se usvaja tužbeni zahtjev tužitelja i tuženi obavezuje da Kantonu Sarajevo isplati novčani iznos od 8.928,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.04.2009. godine pa do isplate. Drugostepeni sud je odbio žalbu tuženog kao nesonovanu te je svojom presudom potvrdio u cijelosti prvostepenu presudu.

Svi navedeni parnični postupci su pravomoćno okončani u korist Kantona Sarajevo te je na temelju pravomoćnih presuda Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo pokrenulo sudske izvršne postupke radi prinudne naplate dosuđenih potraživanja u korist Kantona Sarajevo.

Iz navedenog se isto tako može zaključiti da se radi o dugotrajnim sudskim postupcima te da žalbeni postupci zbog preopterećenosti Kantonalnog suda u Sarajevu traju u prosjeku 4-5 godina.

U ovom kontekstu se navodi i primjer parničnog postupka po tužbi tužitelja Kanton Sarajevo protiv tuženog "Defter" d.o.o Sarajevo radi isplate duga po istom osnovu kao u naprijed navedenim predmetima. Naime u ovom postupku prvostepeni sud je dana 18.11.2010. godine donio rješenje o prekidu postupka, te je protiv navedenog rješenja smatrajući da isto nije zakonito Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo izjavilo žalbu sa prijedlogom da se navedeno rješenje o prekidu postupka ukine a kako bi se postupak po tužbi pred prvostepenim sudom nastavio. Kantonalni sud u Sarajevu je u potpunosti uvažio žalbu Pravobranilaštva te je dana 08.11.2016. godine donio rješenje kojim se prvostepeno rješenje o prekidu postupka ukida. Dakle iako je ovaj organ podnio tužbu još 2009. godine, zbog prekida postupka i dugotrajnog postupka pred Kantonalnim sudom, ovaj postupak se nalazi tek u početnoj fazi, odnosno u fazi pripremnog ročišta.

Parnica po tužbi Kantona Sarajevo i F BiH protiv Općine Novo Sarajevo i Duspara Nade

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je u saradnji sa Federalnim pravobranilaštvom podnijelo tužbu radi povrata stečenog bez osnova i naknade štete u ukupnoj vrijednosti spora od 91.603,96 KM. Kao tužitelji sa jedne strane u predmetnoj tužbi označeni su 1.) Federacija BiH i 2.) Kanton Sarajevo, a kao tuženi 1.) Duspara Nada, i Općina Novo Sarajevo. Tužbenim zahtjevom zahtijeva se da tuženi solidarno isplate Federaciji BiH ukupan novčani iznos od 64.988,14 KM, a Kantonu Sarajevo ukupan iznos od 26.615,82 KM, a sve sa zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate.

Pravni i činjenični osnov tužbe i postavljenih tužbenih zahtjeva se ogleda u sljedećem:

Rješenjem drugotužene Općine Novo Sarajevo od 18.11.2006. godine priznato je pravo u korist Samardžić Milosave na naknade na ime lične invalidnine u iznosu od 514,00 KM , na ime tuđe njege i pomoći u iznosu od 514,00 KM i na ime ortopedskog dodatka u iznosu od 149,00 KM, odnosno sveukupno u iznosu od 1.177,00 KM mjesечно. Navedene naknade su mjesечно uplaćivane na bankovni račun imenovane korisnice u kojoj je ista kao punomoćnika za raspolaganje sredstvima sa njenog bankovnog računa ovlastila I-tuženu (Duspara Nadu). Iako je Samardžić Milosava umrla još 29.11.2007. godine, a o toj činjenici I-tužena nije obavijestila II-tuženu a niti je II-tužena vršila redovne provjere iako je to bila dužna po zakonu, to su navedene naknade i nakon smrti Samardžić Milosave uplaćivane na njen račun tako da je u periodu od 01.12.2007. godine do 28.02.2014. godine uplaćen ukupan iznos od 91.603,96 KM koji je sa tog bankovnog računa podigla punomoćnica Duspara Nada, tj I-tužena. Iako je Zakonom o obligacionim odnosima propisano da smrću vlastodavca prestaje punomoć data punomoćniku, I-tužena je i dalje legetimirajući se kao punomoćnik nastavila da ne ovlašteno podiže novčane iznose uplaćenih naknada. Istovremeno II-tužena je iz krajnje nepažnje, ne postupajući savjesno i sa dužnom pažnjom, suprotno pravilima postupanja koja u vršenju javne službe nalažu propisi i pravne norme, propustila da blagovremeno provjerava, prati i evidentira sve promjene koje su od uticaja na ostvarivanje prava korisnika naknade Samardžić Milosave kao civilne žrtve rata. Po saznanju za činjenicu smrti Samardžić Milosave za koju je naknadno saznalo Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, o istoj je obavijestilo II-tuženu Općinu Novo Sarajevo (iako je II-tužena po službenoj dužnosti morala da vrši provjere) koja je tek 27.03.2014. godine, dakle znatno poslije smrti Samardžić Milosave, donijela Rješenje o prestanku prava zaključno sa 30.11.2007. godine zbog nastupanja smrti korisnice. Da je kojim slučajem nadležna služba Općine Novo Sarajevo vršila provjeru došla bi do podataka da je korisnica Samardžić Milosava umrla te bi sljedstveno tome i blagovremeno izdala rješenje o prestanku prava umrle korisnice. Važećim pozitivnim propisima je utvrđeno da se sredstva za isplatu naprijed navedenih naknada osiguravaju u omjeru 70% iz federalnog budžeta i 30% iz budžeta kantona. Neosnovanom isplatom navedenih naknada zbog propusta u radu II-tužene Općine Novo Sarajevo, odnosno nezakonitim prisvajanjem uplaćenih novčanih sredstava od strane I-tužene oštećeni su budžeti tužitelja u ukupnom iznosu od 91.603,96 KM, odnosno budžet Federacije BiH u iznosu od 64.988,14 KM i budžet Kantona Sarajevo u iznosu od 26.615,82 KM.

U predmetnoj pravnoj stvari zaključena je glavna rasprava pred Općinskim sudom u Sarajevu te se čeka donošenje prvostepene presude.

U kontekstu navedenih nezakonitih (ne)postupanja tuženih na naprijed opisani način, a smatrajući da ista imaju obilježja krivičnog djela prema Krivičnom zakonu Federacije BiH, naglašava se da je Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo podnijelo i krivičnu prijavu nadležnom Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo. U prilogu podnesene krivične prijave dostavljena je cjelokupna dokumentacija kojom se potvrđuju sve naprijed navedene činjenice. Također kako je evidentno oštećen budžet

Kantona Sarajevo za iznos od 26.615,82 KM Pravobranilaštvo je u podnesnenoj krivičnoj prijavi postavilo i imovinsko pravni zahtjev.

Parnica po tužbi Bosnaplod export import

“Bosnaplod” export import je kao tužitelj pokrenuo parnični postupak protiv tuženih 1.) Općina Centar Sarajevo i 2.) Kanton Sarajevo radi sticanja prava vlasništva dosjelošću na nekretnini u ul. Branilaca Sarajeva broj 20 po osnovu Zakona o stvarnim pravima F BiH. Prema podacima Kantonalne agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) koje je Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo pribavilo ovo preduzeće u mješovitom vlasništvu bilo je predmetom privatizacije, te je zaključen ugovor o privatizaciji za prodaju državnog kapitala između KAP i kupaca državog kapitala i sljedstveno tome KAP je donijela rješenje o odobrenju upisa u sudske registre izvršene privatizacije 04.02.2012. godine na temelju kojeg je izvršen upis privatizacije. Prema izjašnjenu Kantonalne agencije za privatizaciju nakon izvršene privatizacije pred Općinskim sudom u Sarajevu su pokrenuta dva postupka (podnesene su dvije tužbe) i to jedan postupak su pokrenuli kupci državnog kapitala protiv Kantonalne agencije za privatizaciju, a drugi postupak je pokrenula Kantonalna agencija za privatizaciju protiv kupaca radi raskida ugovora zbog neizmirenih ugovornih obaveza. Nakon saznanja za ove činjenice Pravobranilaštvo je zatražilo prekid postupka za utvrđivanje prava vlasništva dok se ne okončaju postupci radi raskida ugovora o privatizaciji smatrajući da bi ukoliko se utvrdi vlasništvo sa sadašnjom upravljačkom strukturom ovog preduzeća (prije nego što se riješi postupak oko raskida ugovora o privatizaciji) postojala osnovana bojazan da sadašnja upravljačka struktura izvrši raspolaganje ili otuđenje predmetne nekretnine. U tom slučaju bi ako se raskine ugovor o privatizaciji i vrati državni kapital mogla nastati nenadoknadiva šteta eventualnim raspolaganjem, prodajom, opterećenjem i slično. Cijeneći navedene okolnosti koje je Pravobranilaštvo iznijelo u svom prijedlogu za prekid postupka Sud je iste prihvatio kao opravdane i osnovane te je prekinuo ovaj parnični postupak sve do pravomoćnog okončanja postupka povodom raskida ugovora o privatizaciji. Protiv ove odluke Općinskog suda izjavljena je žalba Kantonalnom sudu u Sarajevu.

Parnica po tužbi “B-ŠPED”

U postupku po tužbi tužitelja B-ŠPED protiv tuženog Kanton Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja Općinski sud u Sarajevu je odlučujući u prvom stepenu dana 29.09.2009.godine donio presudu kojom usvaja tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, a koji je prema nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke preciziran na iznos od 11.391,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.09.2006.godine. Ujedno je usvojen i zahtjev za naknadu troškova postupka tužitelju u iznosu od 4.418,46 KM.

U konkretnom slučaju u pitanju je saobraćajna nesreća koja se dogodila u naselju Ilijadža-Pejton, a kojom prilikom je oštećeno teretno motorno vozilo marke Mercedes u vlasništvu tužitelja. Do nezgode je došlo na način da je vozilo tužitelja oštećeno prilikom prolaska kroz podvožnjak a koji u datom trenutku nije bio obilježen saobraćajnim znakom iz kojeg bi bilo vidljivo do koje visine vozilo može proći ispod

podvožnjaka. Kako je nastupila materijalna šteta na vozilu, to je tužitelj u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, smatrajući da je tuženi putem resornog Ministartsva odgovoran za nastalu štetu, ustao sa predmetnom tužbom.

U toku prvostepenog parničnog postupka Pravobranilaštvo je pored ostalih materijalnopravnih i procesnopravnih prigovora isticalo prigovor nedostatka aktivne i pasivne legitimacije.

Protiv gore navedene presude Pravobranilaštvo je izjavilo blagovremeno žalbu te je Kantonalni sud u Sarajevu odlučujući po podensenoj žalbi donio Rješenje broj 650 Ps 053735 10 Ps od 10.03.2016.godine, kojim se žalba tuženog uvažava u cijelosti, prvostepena presuda ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Kantonalni sud u Sarajevu je u cijelosti juvažio žalbene navode istaknute od strane tuženog/Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, te je naročito osnovanim prihvatio istaknuti prigovor pasivne legitimacije koji je prema mišljenju Kantonalnog suda kao istaknuta činjenica od strane tuženog, prvostepenom presudom ostao neutvrđen/neraspravljen. S obzirom na naprijed navedeno predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Predmet se trenutno nalazi u ponovljenom postupku pred prvostepnim sudom u fazi glavne rasprave.

KONCESIJE

Prema definiciji koncesija predstavlja davanje prava na korištenje prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi ili obavljanje djelatnosti od općeg interesa, koje nadležni kantonalni organi (koncesor) dodjeljuje na određeno vrijeme, uz plaćanje koncesione naknade, domaćem ili stranom pravnom ili fizičkom licu registrovanom za obavljanje privredne djelatnosti (koncesionar), pod uslovima propisanim Zakonom.

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo pred Općinskim sudom u Sarajevu vodi veliki broj parnica u vezi sa potraživanjima i to na ime ekspolatacije građevinskog kamena i eksploatacije vode.

Kao što je obrazloženo u izvještaju o radu ovog organa za 2015. godinu Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je u prethodnom periodu pokrenulo više parničnih postupaka radi isplate duga po osnovu neispunjerenja zaključenih ugovora o koncesiji odnosno neplaćanja naknada za eksploataciju voda na području Kantona Sarajevo po osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo od 12.06.2012. godine. U ovim postupcima Pravobranilaštvo se pojavljuje u svojstvu zakonskog zastupnika tužitelja Kantona Sarajevo protiv tuženih pravnih lica, te je Kanton Sarajevo kao tužitelj putem ovog organa podnio tužbe protiv tuženih: "Kunovac Company" d.o.o. Sarajevo, "Misoča" d.o.o. Sarajevo, Čolaktex" do.o. Sarajevo, Bosnaputevi" d.d. Sarajevo, "House Milos" d.o.o. Sarajevo, "COCA-COLA" d.o.o. Sarajevo, "BAGS ENERGOTEHNIKA" Vogošća, "TERME" Ilijza, "Teloptic" d.o.o Sarajevo, Breza dom

doo Ilijaš i drugih radi isplate duga. Protiv nekih od navedenih tuženih vodi se i više parnica pred Općinskim sudom u Sarajevu.

U odnosu na naprijed navedene parnice želimo Vladu Kantona Sarajevo i Skupštinu Kantona Sarajevo upozanti sa sljedećim primjerima:

Bosnaputevi d.d. Sarajevo

U postupku po tužbi tužitelja Kanton Sarajevo protiv tuženog društva "Bosnaputevi" d.d. Sarajevo Općinski sud u Sarajevu je dana 12.12.2016. godine donio presudu kojom je usvojio u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja te je obavezao tuženog da tužitelju da tužitelju na ime naknade za eksploataciju-korištenje mineralne sirovine u kamenolomu "Vrela Čevljanovići" na području općine Ilijaš za vremenski period od 01.01.2010.godine do 31.12.2011.godine plati iznos od 34.810,00KM sa zakonskom zateznom kamatom shodno Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 01.01.2011.godine kao središnjeg datuma dospijeća obaveze pa do isplate, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.500,00 KM, sve u roku od 30 dana.

Dokazujući osnovanost tužbenog zahtjeva Pravobranilaštvo se vodilo sljedećim činjenicama i dokazima. Između tužitelja i tuženog je zaključen Ugovor o koncesiji kojim su definisana prava i obaveze ugovornih strana. Predmetnim ugovorom je definisano da koncesiona naknada u iznosu od 0,55KM/m³ eksplorisane čvrste mase tehničkog građevinskog kamena. Shodno Zakonu o imovini Kantona Sarajevo, tužitelj je između ostalog vlasnik prirodnih bogatstava na području KS, a što uključuje predmetnu mineralnu sirovину koju eksploratiše tuženi, nadležnost tužitelja u odnosu na korištenje prirodnih bogatstava utvrđena je Ustavom Kantona Sarajevo. Obzirom da tuženi nije ispunjavao ugovorom preuzete obaveze, a što je ovo Pravobranilaštvo i dokazalo pred sudom, to je sud donio odluku u korist tužitelja Kantona Sarajevo.

Kako protiv navedene presude nije izjavljena žalba od strane tuženog, to je ista postala pravomoćna sa danom 05.02.2017.godine i izvršna sa danom 05.03.2017.godine. Po pribavljanju traženih podataka o imovini tuženog Pravobranilaštvo će na temelju pravosnažne i izvršne presude protiv tuženog pokrenuti sudski izvršni postupak radi prinudne naplate dosuđenih postraživanja.

House Milos d.o.o. – Stečajni postupak

U izvještaju o radu ovog organa za 2015. godinu ukazano je na okolnost da je nad imovinom privrednog društva HOUSE MILOS d.o.o. otvoren stečajni postupak i Pravobranilaštvo je izvršilo prijavu svih potraživanja koja Kanton Sarajevo ima prema navedenom privrednom društvu, te će se u nastavku ovog izvještaja obrazložiti uloga i postupanje ovog organa u stečajnom psotupku.

U skladu sa oglasom Općinskog suda u Sarajevu objavljenog dana 07.10.2015.godine u Službenim novinama F BiH broj 77/15, otvoren je stečajni postupak nad Društvom za građevinarstvo, unutrašnju i spoljnu trgovinu "House

"milos" d.o.o. Sarajevo. Postupajući sukladno navedenom oglasom kao i zahtjevu Ministarstva privrede KS Pravobranilaštvo KS je blagovremeno u ostavljenom roku od 30 dana podnijelo prijavu Općinskom sudu u Sarajevu, prijavljujući svoja potraživanja u skladu sa članom 110. Zakona o stečajnom postupku FBiH. Potraživanja u navedenoj pravnoj stvari nastala su na ime eksploatacije mineralne sirovine u kamenolomu "Zobov dol" Rakovica u različitim vremenskim periodima. Ukupno prijavljena potraživanja sa uključenim dospjelim zakonskim zateznim kamatama kao i troškovima sanacije i rekultivacije kamenoloma "Zobov dol" Rakovica, Općina Ilidža cca iznose oko 850.000,00 KM.

Potraživanja su nastala na osnovu zaključenog Ugovora o koncesiji broj 07-04-14-19999 od 02.09.2010.godine kao i na osnovu Odluke o plaćanju naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo, a kako stečajni dužnik nije izmirio svoje obaveze prema stečajnom povjeriocu a koje osnovano proizilaze iz pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, nevedenog Ugovora i Odluke o eksploataciji mineralne sirovine, to su potraživanja povjerioca u konkretnom slučaju nesportna.

Općinski sud u Sarajevu je dana 15.07.2016.godine donio Rješenje broj 65 0 St 450750 14 St kojim radi zaštite interesa povjerilaca u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom, određuje Odbor povjerilaca. Za predsjednika Odbora povjerilaca određen je Kanton Sarajevo, odnosno zakonski zastupnik - Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, sa najvećim prijavljenim potraživanjima.

Dana, 11.08.2016.godine održana je prva sjednica Odbora povjerilaca na kojoj je donesena Odluka o prodaji robnog materijala dolomita/jalovine kao jedine stečejne mase stečajnog dužnika, a kako bi se obezbjedila finansijska sredstva za nastavak vođenja stečajnog postupka.

Prvo ispito ročište bilo je zakazano za dan 21.02.2017.godine, međutim isto je opozvano zbog promjene postupajućeg sudije.

Čolaktex d.o.o. Sarajevo

Sa ovim privrednim društvom zaključen je Ugovor o koncesiji na ime eksploatacije građevinskog kamena na određeni period od 5 godina, te je navedeni ugovor u međuvremenu i prestao zbog proteka vremena na koji je zaključen. Zbog neredovnog plaćanja koncesione naknade, kao i zbog eksploatacije izvan eksploatacionog polja, protiv navedenog privrednog subjekta pokrenuti su sporovi i to:

- 23.04.2002-31.10.2010.godine po osnovu Odluke o eksploataciji kamena,
- 01.11.2010-31.12.2010 po osnovu Ugovora o eksploataciji kamena
- 01.01.2011.-15.08.2012.godine po osnovu Ugovora o eksploataciji kamena
- 16.08.2012.-09.04.2014.godine po osnovu Ugovora o eksploataciji kamena

Sve pojedinačne parnice su u još u prvostepenoj fazi postupka, te je trenutno je aktuelan prijedlog navedenog privrednog subjekta za zaključenje vansudske ili

sudske nagodbe kojom bi se definisao tačan iznos ostatka duga na ime eksploatacije kao način i vrijeme isplate istog. Obzirom da sudske postupci do pravomoćnosti odluke o tužbenom zahtjevu traju veoma dugo, da zbog dugotrajnih postupaka postoji neizvjesnost da će se potraživanja za nekoliko godina uopće i moći naplatiti zbog finansijske insolventnosti dužnika, Pravobranilaštvo smatra da je ovakav vid rješavanja međusobnih sporova adekvatan i u imovinskom interesu Kantona Sarajevo.

U konkretnom slučaju, a zbog navedenih razloga, cijenimo da bi bilo najbolje da se svi sporovi protiv tuženog društva Čolaktex d.o.o. Sarajevo riješe sporazumom u obliku sudske/vansudske nagodbe. Ovo prvenstveno radi zatvaranja i naplate duga koji datira još od 2002. godine (parnica se već vodi preko 10 godina, prvostepena presuda po žalbi ukinuta i predmet vraćen na ponovni prvostepeni postupak) kao i naplate duga na ime eksploatacije van ugovorenog polja, a uzimajući u obzir trenutnu situaciju sa privrednim društvima generalno, gdje se prvenstveno ukazuje na otvaranje velikog broja stečajnih postupaka nad privrednim društvima koji u konačnici nisu garant za naplatu duga u cijelosti ili djelimično zbog nedostatka stečajne mase tj. imovine dužnika. Druga povoljna strana nagodbe za Kanton Sarajevo jeste zaključenje novog Ugovora o koncesiji sa pomenutim društvom, dakle nastavak poslovne saradnje a što podrazumjeva i priliv novih novčanih sredstava u budžet Kantona Sarajevo.

S tim u vezi a u cilju zaštite imovinskih interesa Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo je u konkretnoj situaciji svoje kapacitete u cijelosti stavilo na raspolaganje.

AB Bosnaputevi doo – Prekršajni postupak/Izvršni postupak

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je dana 11.07.2016. godine zaprimilo od Rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 Pr 525731 15 Pr od 09.12.2015. godine. Prema navedenom rješenju utvrđena je prekršajna odgovornost društva AB Bosnaputevi d.o.o. budući da je prilikom inspekcijske kontrole Kantonalnog rudarskog inspektorata na kamenolomu Zovik u Hadžićima konstatovano da ovo društvo vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez odobrenja za eksploataciju. Istim rješenjem određena je novčana kazna koju će provesti Općinski sud u Sarajevu, te mjera oduzimanja imovinske koristi u iznosu od 677.292,30 KM koje je pravno lice dužno uplatiti na račun Kantona Sarajevo prinudnim putem u skladu sa odredbom člana 113. stav 3. Zakona o prekršajima F BiH.

Kako je navedenim članom Zakona o prekršajima F BiH propisano da će se u postupku za oduzimanje imovinske koristi pribavljeni prekršajem primjenjivati odredbe posebnog propisa koji uređuje oduzimanje imovinske koristi, te kako nije donesen poseban propis iz oblasti Zakona o prekršajima odnosno oduzimanja imovinske koristi pribavljeni prekršajem, to se primjenjuju odredbe posebnog propisa koje uređuju pitanje oduzimanja protivpravne imovinske koristi pribavljeni krivičnim djelom i to Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, a isti propisuje da prijedlog podnosi Federalno pravobranilaštvo u skladu sa pravilima

Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH. Sljedstveno tome Pravobranilaštvo je podnijelo prijedlog za izvršenje radi naplate novčanog iznosa od 677.292,30 KM po pravilima Zakona o izvršnom postupku F BiH na transakcijskom računu izvršenika otvorenim kod više banaka. Podneseni prijedlog za izvršenje Sud je u potpunosti prihvatio te je Rješenjem o izvršenju dozvolio predloženo izvršenje. Izvršenik ima otvorene transakcijske račune kod tri banke, ali svi su računi blokirani, pa su banke evidentirale zaprimljeno rješenje o izvršenju u evidenciju redoslijeda i naplata sredstava će se izvršiti prema redoslijedu kada računi budu deblokirani. Ukoliko kroz određeno vrijeme ne dođe do deblokade računa Pravobranilaštvo kantona Sarajevo će u svojstvu zakonskog zastupnika povjerioca Kantona Sarajevo predložiti otvaranje stečajnog postupka radi namirenja novčanih potraživanja.

Teloptic d.o.o

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je u svojstvu zakonskog zastupnika tužitelja Kantona Sarajevo blagovremeno pokrenulo parnični postupak protiv tuženog Teloptic d.o.o. radi isplate duga u ukupnom iznosu od 438.605,03 KM zbog eksploatacije pitke podzemne vode na lokalitetu izvorište "Vilenac", Blažuj-Općina Iličići, za period od 13.06.2012. godine do 31.12.2015. godine.

Sa tuženim privrednim društvom za period od 13.06.2012. godine do 31.12.2015. godine (utuženi period) nije zaključen Ugovor o koncesiji ali je isti vršio eksploataciju pitke podzemne vode u navedenom vremenskom periodu na lokalitetu izvorište "Vilenac", Blažuj- Općina Iličići. Obzirom da ovo društvo nije imalo zaključen ugovor o koncesiji i da nije plaćalo naknadu za eksploataciju pitke podzemne vode Pravobranilaštvo Kantona je po zahtjevu Ministarstva privrede ustalo sa tužbom za naplatu duga.

Pravni osnov potraživanja predstavljaju odredbe Zakona o imovini Kantona Sarajevo te Odluka Vlade Kantona Sarajevo o naknadi za eksploataciju vode na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 29/12).

Na pripremnom ročištu održanim pred Općinskim sudom u Sarajevu tuženi "Teloptic" d.o.o. Sarajevo je ustao sa protivtužbom protiv Kantona Sarajevo. Predmetnom protivtužbom zahtijeva se utvrđenje činjenica i to da su se dana 22.12.2011. godine stekli uslovi za zaključenje Ugovora o koncesiji između protivtužitelja i protivtuženog. U predmetni spis uložen je veliki broj materijalnih dokaza kojim tuženi/protivtužitelj dokazuje da je da se zahtjevom za zaključenje predmetnog Ugovora o koncesiji obraćao resornom ministarstvu više puta, dopunjavajući svoj zahtjev prema instrukcijama nadležnog Ministarstva. Međutim tek 15.07.2016.godine, između navedenog tuženog privrednog subjekta i Vlade Kantona Sarajevo zaključen je Ugovor o koncesiji, a prema kojem tuženo privredno društvo po saznanjima Pravobranilaštva Kantona Sarajevo redovno plaća koncesionu naknadu. Bez obzira na zaključeni Ugovor o koncesiji Pravobranilaštvo je mišljenja da je postavljeni protivtužbeni zahtjev nedopušten, ali i pravno neosnovan, te su u odgovoru

Pravobranilaštva na protivtužbu izneseni materijalnopravni i procesnopravni prigovori kojima se u potpunosti osporava protivtužbeni zahtjev.

U vezi predmetnog slučaja, ali i općenito u vezi eksploatacije vode na području Kantona Sarajevo, Pravobranilaštvo će u nastavku skrenuti pažnju na određene okolnosti i potrebu da nadležni organi postupaju u skladu sa važećim propisima.

Najprije da bi određeni subjekt mogao vršiti eksploataciju vode na području Kantona Sarajevo isti mora imati zaključen ugovor o koncesiji sa Kantom Sarajevo u skladu sa Zakonom o koncesijama Kantona Sarajevo. Dakle, da bi privredni subjekt uopće imao status koncesionara i time pravo na eksploraciju prirodnog bogatstva bezuvjetno mora imati zaključen ugovor o koncesiji kojim će se regulisati obim dozvoljene eksploatacije (količina po litru u sekundi) kao i svi ostali obavezni elementi koje ugovor o koncesiji mora sadržavati u skladu sa odredbom člana 21. Zakona o koncesijama Kantona Sarajevo. Predmetnim ugovorima se zapravo regulišu međusobna prava i obaveze koncesora i koncesionara, tj. ugovornih strana.

U smislu i duhu navedenog zakona Koncesionar je pravno lice osnovano u skladu sa posebnim zakonima Federacije ili fizičko domaće ili strano lice kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa ovim zakonom. S tim u vezi bilo koji subjekt koji vrši eksploataciju vode bez zaključenog ugovora o koncesiji zapravo nema status koncesionara nego postupa suprotno Zakonu o koncesijama Kantona Sarajevo. Prijelaznim i završnim odredbama Zakona o koncesijama Kantona Sarajevo između ostalog je utvrđeno da ako ugovor ne bude zaključen u propisanom roku nadležni inspekcijski organ rješenjem će zabraniti korištenje koncesije.

U tom pravcu se također ukazuje i na kaznene odredbe Zakona o koncesijama KS i to konkretno odredbu člana 34. stav 1.) kojom je propisano da će se novčanom kaznom kazniti za prekršaj pravno lice koje koristi prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi bez potписанog ugovora o koncesiji.

Dakle i Zakon o koncesijama je korištenje prirodnog bogatstva bez potписанog ugovora o koncesiji definisao kao protivpravno djelovanje koje za posljedicu ima prekršajnu odgovornost počinitelja i sljedstveno tome novčano kažnjavanje za počinjeni prekršaj.

Međutim u konkretnim slučajevima kada je u pitanju eksploatacija vode bez zaključenog ugovora o koncesiji, a prema podacima sa kojima raspolaže ovo Pravobranilaštvo, izostala je aktivnost nadležnog inspekcijskog organa po pitanju zabrane koncesije kao i utvrđivanje prekršajne odgovornosti pravnih lica koja vrše eksploataciju vode bez zaključenih ugovora o koncesiji.

Također u konkretnom slučaju privrednog društva Teloptic d.o.o. konstatuje se da je ovaj subjekt još 2011. godine podnio zahtjev za potpisivanje ugovora o koncesiji, ali da je ugovor o koncesiji sa ovim privrednim subjektom zaključen tek u 2016. godini. Razumijevajući kompleksnost postupka dodjele koncesije zbog formalno pravnih i

materijalno pravnih uvjeta smatramo da bi u cilju razvoja privrede i ukupnog privrednog napretka u Kantonu Sarajevo ovi postupci morali kraće trajati, a što bi zasigurno u konačnici imalo i pozitivne efekte po imovinu i imovinske interese Kantona Sarajevo.

Parnice po osnovu napada pasa latalica

U 2016. godini nastavljene su ranije započete parnice po osnovu napada pasa latalica kao i podnošenje novih tužbi fizičkih lica za naknadu štete zbog povreda nanesenih napadom pasa latalica. U pravilu je u ovim postupcima kao tužena strana označena općina na čijem je području nastao štetni događaj, Kanton Sarajevo i u pojedinim slučajevima su pored općine i Kantona Sarajevo tuženi i Federacija BiH, Bosna i Hercegovina i KJKP Rad.

U 2016. godini zaprimljen je identičan broj tužbi kao i u 2015. godini, odnosno 49 novih tužbi fizičkih lica koja po raznim osnovama potražuju naknadu štete (fizička bol, strah, duševna bol-umanjenje opće životne aktivnosti, naruženost). Po ovom osnovu je u 2016. godini ukupno u radu ukupno 149 predmeta od čega je 100 predmeta preneseno iz ranijeg perioda.

U ovim postupcima Općinski sud kao nadležan prvostepeni sud zauzeo je praksu i usvaja tužbeni zahtjev tužitelja po ovom osnovu prema svim tuženim i solidarno ih obavezuje za naknadu nematrijalne štete. Odgovornost tuženih prema obrazloženju prvostepenog suda u donesenim presudama proizilazi iz Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH" br. 25/09) koji tretira pitanje pasa latalica. Ovim Zakonom članom 28. propisano je da sklonište životinja osniva fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet. Međutim u ovim postupcima Pravobranilaštvo prije svega ističe prigovor nedostatka pasivne legitimacije na strani Kantona Sarajevo obzirom da zakon na koji se prvostepeni sud poziva ne može imati primjenu u ovakvim slučajevima kada se ima u vidu predmet i oblast koja se reguliše ovim zakonom. Istovremeno se ukazuje na Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo kojim je komunalna djelatnost pružanja kafilerijskih usluga u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a ne Kantona Sarajevo, pa samim tim i ne može postojati odgovornost Kantona Sarajevo u nevršenju ove komunalne djelatnosti koja je povjerena jedinicama lokalne samouprave.

Odlučujući po žalbi ovog Pravobranilaštva na prvostepenu presudu Općinskog suda u Sarajevu kojom je usvojen tužbeni zahtjev malodobne tužiteljice Mujkić Ajle protiv tuženih 1.) Kanton Sarajevo i 2.) Općina Ilijaš, Kantonalni sud u Sarajevu je donio presudu kojom se žalba odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Sporovi po ugovoru o komisionu i cesiji

U odnosu na 2015. godinu još uvijek ne postoje značajnije promjene kada su u pitanju postupci radi naknade štete prouzrokovane nepravilnim/nezakonitim radom Raiffeisen bank d.d.. Podsjećamo, riječ je o predmetima koji su nakon što je

Raiffeisen banka otkazala Kantonu Sarajevo ugovor o komisionu i nakon što je zaključen ugovor o cesiji između Kantona Sarajevo i Banke 12.7.2012 g., preuzeti od strane ovog Pravobranilaštva. Ukupno je preuzeto 177 predmeta od Raiffeisen Bank d.d. U vezi ukupnog broja peruzetih predmeta naglašava se da se u najvećem broju radi o predmetima koji su bili okončani u korist Banke protiv tuženih dužnika ili su ti postupci još bili u toku, pa je nakon preuzimanja predmeta i izvršene primopredaje Pravobranilaštvo nastavilo sa radom na ovim predmetima. U predmetima koji su pravomoćno okončani u korist banke Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je pokrenulo izvršne postupke protiv tuženih dužnika kao izvršenika.

Međutim u određenom broju slučajeva je zbog propusta banke došlo do obustavljanja postupaka koje je banka vodila protiv dužnika/korisnika kredita, pa smatrajući da u konkretnim predmetima postoji odgovornost banke za nastalu štetu to je Pravobranilaštvo ustalo sa tužbama protiv banke radi naknade štete.

Nakon što su ovi prvostepeni postupci u najvećem broju slučajeva okončani u korist Kantona Sarajevo, drugostepene presude po izjavljenim žalbama još uvijek nisu dosnesene, tako da niti jedan od postupaka koje je ovo Pravobranilaštvo pokrenulo protiv Raiffeisen banke nije pravomoćno okončan.

“Su” - Stambeni sporovi

Ovi sporovi uglavnom se odnose na sporove radi utvrđivanja svojstva stanarskog prava na stanovima u slučajevima kada postoje rješenja o dodjeli stana, a da nije zaključen ugovor o korištenju stana, u slučajevima sticanja svojstva stanarskog prava dužinom korištenja stana, kada se kao tužitelji pojavljuju članovi porodičnog domaćinstva iza smrti nosioca stanarskog prava i drugi stambeni sporovi po drugim osnovama iz stambene oblasti.

“Rv” – Vanparnični postupak

Vanparnični postupci se u većini slučajeva odnose na prijedloge za obezbjeđenje dokaza, uređenja međa, određivanje naknada za ekspropisane nekretnine i dr.

“I” – Izvršni postupak

Veoma obimne i značajne aktivnosti tokom 2016. godine Pravobranilaštvo je ostvarilo i u izvršnom postupku.

Tokom 2016.godine evidentirano je u radu 1793 izvršnih predmeta, od kojih je u 2016. godini zaprimljeno 1107 a prenesno je iz ranijih godina 686 predmeta. Od 1793 predmeta okončano je 1100, a u radu je ostalo 693 predmeta i ovi postupci su u toku.

U izvršnim postupcima Kanton Sarajevo se pojavljuje kao izvršenik ili kao tražilac izvršenja. U izvršnim postupcima u kojima se Kanton Sarajevo pojavljuje kao izvršenik, tražiocu izvršenja su tužitelji u predmetima u kojima je pravomoćnim

presudama obavezan Kanton Sarajevo na isplatu određenog novčanog iznosa (u većini slučajeva radi se o predmetima iz radnih odnosa) i kojima se na osnovu pravomoćnih i izvršnih presuda predlaže prinudna naplata.

Pravobranilaštvo je u svim predmetima u kojima je donesena pravomoćna i izvršna presuda u korist Kantona Sarajevo i kojima su tuženi obavezani da Kantonu Sarajevo isplate određene novčane iznose, pokrenulo izvršne postupke radi prinudnog namirenja.

Kada su u pitanju predmeti koji se odnose na prinudnu naplatu sudske takse na osnovu Zakona o sudskim taksama Kantona Sarajevo Pravobranilaštvo je u toku 2016. godine zaprimilo 263 predmeta, dok je iz ranijeg perioda preneseno 17 predmeta što ukupno iznosi 280. U postupcima prinudne naplate sudske takse u izvršnom postupku u 2016. godini je podneseno 135 prijedloga za izvršenje, 68 predmeta je okončano jer je izvršena uplata sudske takse, dok su ostali predmeti u radu.

Izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku F BiH propisano je da stranke koje zastupa Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo imaju pravo na naknadu troškova postupka prema važećoj advokatskoj tarifi. U 2016. godini naplaćena je sudska taksa u iznosu od 29.338,44 KM te sudski troškovi u visini od 6.840,00 KM u korist budžeta Kantona Sarajevo. Zaključno sa krajem 2016. godine ukupan iznos naplaćenih sudske takse iznosi 74.291,09 KM, a troškova postupka u iznosu od 8.040,00 KM u korist budžeta Kantona Sarajevo. Izvjesno je već da će u narednom periodu iznosi naplaćenih sudske takse i troškova postupka biti veći obzirom da izvršni sudski postupci u pravilu traju nekoliko mjeseci/godina, zavisno od okolnosti svakog slučaja pojedinačno.

Prepreke na koje Pravobranilaštvo u ovim predmetima nailazi ogledaju se u tome da je u svakom predmetu radi identifikacije dužnika potrebno izvršiti uvid u spis, zatim pribaviti klauzule pravomoćnosti i izvršnosti, te posebno pribaviti informacije o posjedovanju pokretne ili nepokretne imovine imovine, podataka o plaći ili penziji dužnika. U kontekstu ovih predmeta ukazuje se i na činjenicu da se u određenom broju slučajeva ne dostavlja/ne donosi posebno rješenje kojim se nalaže plaćanje sudske takse, a koje rješenje zapravo predstavlja izvršnu ispravu na temelju koje Pravobranilaštvo pokreće izvršni postupak. U takvim slučajevima dostavlja se samo rješenje o izvršenju u kojem su određeni troškovi izvršnog postupka i u kojima je sadržana sudska taksa, ali rješenje o izvršenju svakako ne može biti zamjena za rješenje o sudskoj taksi. Pravobranilaštvo će u narednom periodu kroz saradnju sa Općinskim sudom u Sarajevu nastojati prevazići ove smetnje koje u konačnici mogu dovesti do nemogućnosti naplate sudske takse.

Također napominjemo činjenicu koja se odnosi na naplatu sudske takse da se radi i ogromnom broju predmeta koje će u narednom periodu dodatno opteretiti ovo Pravobranilaštvo koje je već preopterećeno brojem i složenosti predmeta u kojima

već postupa, a posebno imajući u vidu ograničen broj zamjenika pravobranica koji jedini mogu nositi teret pravobranilačke funkcije.

U odnosu na 2015. godinu u kojoj je po ovom osnovu zaprimljeno 127 novih predmeta, u 2016. godini je zaprimljeno 263 novih predmeta što je povećanje za preko 100%, a izvjesno je da će u narednom periodu broj predmeta radi prinudne naplate sudske takse konstantno i dalje rasti.

Demobilisani pripadnici OS BiH

Kao što je obrazloženo u izvještajima o radu ovog organa za prethodni period i u dijelu ovog izvještaja o radu (sporovi po osnovu ugovora o komisionu) Pravobranilaštvo je i u 2016. godini bilo angažovano na predmetima koji se odnose na naplatu nenaplaćenih potraživanja za odobrene pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno - uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani pripadnici Oružanih snaga BiH.

Nakon prenosa potraživanja Ugovorom o cesiji između Kantona Sarajevo i Raiffeisen banke 12.07.2012.godine, Pravobranilaštvo je preuzele od Raiffeisen banke sve predmete iz izvršnih postupaka, umjesto Raiffeisen banku legitimiralo kao tražioca izvršenja Kanton Sarajevo i nastavilo po njima da postupa i u 2016. godini. Iz ovih postupaka evidentna je otežana prinudna naplata u redovnom sudskom izvršnom postupku obzirom na slabo imovno stanje izvršenika koji su trenutno nezaposleni, nemaju evidentiranih nekretnina u vlasništvu ili imaju veoma stara motorna vozila te je i prinudna naplata prodajom ovih vozila u izvršnom postupku bezuspješna. U slučajevima nedostatka sredstava i predmeta izvršenja ili nemogućnosti naplate dolazi do obustave izvršnih postupaka.

U 2016. godini došlo je do primjene prijedloga mjera koji se odnosi na rješavanje nenaplaćenih potraživanja za odobrene pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno - uslužnih djelatnosti koje obavljaju demobilisani pripadnici Oružanih snaga BiH, koje je Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-05-2333-1/13 od 06.03.2013. godine podržan. Prema navedenom programu mjeri Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo je uz prethodno pribavljeni mišljenje ovog Pravobranilaštva zaključilo nekoliko sporazuma sa izvršenicima/dužnicima.

U skladu sa naprijed navedenim sporazumima pojedini korisnici kredita izvršili su cijelokupnu upлатu glavnog duga uz otpust kamate, odnosno sa pojednim korisnicima su zaključeni Sporazumi čija realizacija traje do konačnog ispunjenja sporazuma a sve po usvojenom prijedlogu mjeri.

Vansudske nagodbe

U izvještaju o radu ovog organa za 2015. godinu opisane su aktivnosti Pravobranilaštva u postupcima zaključenja ugovora o vansudskoj nagodbi sa

zaposlenicima organa i institucija Kantona Sarajevo kojima su pravomoćnim i izvršnim sudskim odlukama dosuđena neisplaćena potraživanja iz radnog odnosa.

Također i u 2016. godini Pravobranilaštvo je u značajnoj mjeri bilo angažovano u postupcima zaključenja ugovora o vansudskoj nagodbi pri čemu se napominje da je obim poslova ovog organa bio znatno veći nego u 2015. godini zbog čega je bilo nužno angažovati dva lica po osnovu ugovora o djelu.

U postupku izvršenja planiranih budžetskih sredstava kroz zaključenje vansudskih nagodbi sa zaposlenicima organa i institucija Kantona Sarajevo kojima su pravomoćnom i izvršnom sudskom odlukom dosuđena potraživanja iz radnog odnosa Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je preduzelo niz pripremnih radnji (prisustva sastancima sa predstavnicima Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo i Službe za zajedničke poslove Kantona Sarajevo, izrade nacrta Anexa 1 i 2 ugovora o vansudskoj nagodbi, izrade nacrta ugovora o vansudskoj nagodbi itd.) i daljih aktivnosti koji su rezultirali zaključenjem Ugovora o vansudskoj nagodbi u velikom broju i značajnom uštem dom budžetskih sredstava.

Vlada Kantona Sarajevo je u spetembru 2016. godine objavila poziv zaposlenicima organa i institucija Kantona Sarajevo/njihovim punomoćnicima advokatima za zaključenje Anexa Ugovora o vansudskoj nagodbi za ugovore koji su podneseni po pozivu Vlade Kantona Sarajevo iz decembra 2015. godine i Ugovora o vansudskoj nagodbi koji se po prvi put javljaju na poziv Vlade Kantona Sarajevo. Imajući u vidu da se na poziv Vlade Kantona Sarajevo iz decembra 2015. godine javio veliki broj zainteresiranih lica i da je zaprimljen veliki broj ugovora o vansudskoj nagodbi koji zbog nedostatka sredstava u 2015. godini nisu mogli biti realizirani, to su isti imali prednost u redoslijedu u odnosu na Ugovore o vansudskoj nagodbi koji su prvi put dostavljeni po pozivu iz 2016. godine. Kao i u pozivima iz 2015. godine Vlada Kantona Sarajevo je i u pozivu iz 2016. godine utvrdila uvjete na koji način će se izvršiti obaveze iz pravomoćnih i izvršnih sudske odluke kojima su dosuđena potraživanja iz radnog odnosa tužiteljima. Predviđeno je da se isplata vrši jednokratno a ne u dvije rate kao što je to bio slučaj u 2015. godini te da se obaveza isplate ima izvršiti najkasnije do 31.12.2016. godine.

Obzirom da je prema ranije dostavljenim ugovorima o vansudskoj nagodbi iz 2015. godine bilo predviđeno da se isplata vrši u dvije rate i da se prva rata ima isplatiti do 31.12.2015. godine, to je kako zbog nemogućnosti postupanja u ugovorenom roku koji je protekao tako i zbog načina isplate (jednokratno a ne u ratama) bilo nužno izvršiti izmjene dostavljenih prijedloga ugovora o vansudskoj nagodbi podnesenih 2015. godine. Međutim imajući u vidu da je na većini dostavljenih ugovora bilo više zaposlenika bilo je potrebno predvidjeti i mogućnost da ukoliko neko od njih odustane od podnesenog ugovora da isto nema utjecaja na prava ostalih zaposlenika koji pristaju na zaključenje anexa ugovora, tj. da drugi zaposlenici ne trpe štetne posljedice. Iz ovog razloga Pravobranilaštvo je pripremilo izmjene ugovora u dvije varijante i to: Anex I ugovora o vansudskoj nagodbi i Anex II ugovora o vansudskoj nagodbi. Predviđenim Anexima se mijenja ugovor o vansudskoj nagodbi koji je

dostavljen u 2015. godini, a stranke se opredijeljuju za jedan od dva ponuđena Anexa zavisno od okolnosti slučaja. U obje varijante mijenja se rok i način ispunjenja ugovorne obaveze tako što se isplata vrši jednokratno a ne u dvije rate, te se mijenja i rok ispunjenja ugovorne obaveze od strane Vlade Kantona Sarajevo tako što se umjesto 31.12.2015. godine kao krajnji rok utvrđuje 31.12.2016. godine. Prijedlog Anexa I ugovora o vansudskoj nagodbi ima primjenu u slučaju kada svi zaposlenici koji su dostavili ugovor u 2015. godini pristaju na zaključenje aneksa dostavljenog ugovora. Prijedlog Anexa II ugovora o vansudskoj nagodbi se odnosi na situacije kada neki od zaposlenika koji su dostavili ugovor o vansudskoj nagodbi iz određenih razloga ne pristaju na zaključenje Anexa ugovora. U slučajevima da neki od zaposlenika ne pristaje na zaključenje Anexa ugovora o vansudskoj nagodbi a zastupan je po opunomoćenom advokatu, to je traženo da isti daju izjavu o odustanku od podnesenog ugovora. Ovo iz razloga jer se, iako su zaposlenici tek formalno na istom ugovoru o vansudskoj nagodbi, ovaj ugovor mora posmatrati kao jedna cjelina sa aspekta ugovornih strana, pa je tako u slučaju izmjena ugovora potrebno učešće svih potpisnika. Iako priprema obrazca Anexa ugovora o vansudskoj nagodbi nije bila ni malo jednostavna jer je praktično unaprijed nemoguće predvidjeti sve situacije koje se mogu pojaviti i formalno pravno mogu dovesti do nemogućnosti zaključenja anexa/izmjena ugovora o vansudskoj nagodbi, konstatuje se da su pripremljeni Anexi ugovora o vansudskoj nagodbi bili sveobuhvatni i nije se pojavio niti jedan slučaj nemogućnosti zaključenja Anexa ugovora izodređenih formalnih razloga.

Po pozivu Vlade Kantona Sarajevo iz septembra 2016. godine javio se neočekivano veliki broj zainteresiranih lica kako na zaključenje Anexa ugovora o vansudskoj nagodbi za ugovore koji su dostavljeni 2015. godine tako i na zaključenje novih Ugovora o vansudskoj nagodbi te je sveukupno zaprimljeno preko 1500 Anexa ugovora o vansudskoj nagodbi/Ugovora o vansudskoj nagodbi.

Prema objavljenom pozivu stranke odnosno njihovi punomoćnici-advokati su bili dužni dostaviti ponudu odnosno popunjeno Anex I ili II Ugovora o vansudskoj nagodbi/Ugovor o vansudskoj nagodbi koji je objavljen na službenoj stranici Vlade Kantona Sarajevo sa prilozima (kopije pravomoćnih i izvršnih presuda, punomoć za zastupanje-izjave o odustanku od zakonskih zateznih kamata). Dostavljeni ugovori o vansudskoj nagodbi na postupanje ovom organu morali su biti evidentirani hronološkim redom prema broju protokola kako su isti zaprimljeni na protokol službi Kantona Sarajevo.

Obrada ugovora o vansudskoj nagodbi od strane ovog Pravobranilaštva podrazumjevala je najprije njihovu evidenciju, zatim provjeru o ispunjavanju formalnih i materijalnih uvjeta određenih u pozivu Vlade, te konačno davanje pravnog mišljenja na zaključenje svakog dostavljenog Ugovora o vansudskoj nagodbi pojedinačno. U velikom broju slučajeva prijave nisu bile formalno ispravne jer su nedostajali pojedini elementi nakon čega je Pravobranilaštvo u takvoj situaciji obavezno pozivalo podnosioca da upotpuni podnesenu prijavu.

U skladu sa dostavljenom dokumentacijom Pravobranilaštvo je vršilo provjeru svakog Anexa ugovora/ugovora o vansudskoj nagodbi i njegove usklađenosti sa presudom/rješenjem o izvršenju pa je u slučaju nesaglasnosti pozivalo podnosioce da izvrše potrebne ispravke u dostavljenom Anexu ugovora/Ugovoru o vansudskoj nagodbi. U slučajevima pregleda dostavljenih Anexa ugovora o vansudskoj nagodbi, provjera je obuhvatala ne samo kontrolu ispravnosti dostavljenog Anexa ugovora nego i Ugovora o vansudskoj nagodbi koji je dostavljen u 2015. godini, a što je zahtijevalo ulaganje dvostruko više vremena i napora. Dakle u najvećem broju slučajeva dostavljeni Anexi ugovora o vansudskoj nagobi/Ugovori o vansudskoj nagodbi sadržavali su određene nedostatke koji su morali biti otklonjeni da bi se moglo dalje postupati.

Iako uvjetovani radom prema evidentiranom redoslijedu prijema zahtjeva za zaključenje vansudske nagodbe Pravobranilaštvo je radi korekcije ili dopune neurednih Ugovora o vansudskoj nagodbi kontaktiralo punomočnika/advokata stranke ili stranku koja nema punomočnika, što je u značajnoj mjeri podrazumijevalo mnogo veće napore i usporavalo proces obrade predmeta iz naprijed navedenog razloga jer su isti morali biti obrađeni hronološkim redom po prijemu odnosno po broju protokola, a sve u cilju kako bi se dostavljeni ugovori korigovali ili dopunili te koji bi kao takvi mogli biti prihvaćeni i konačno realizirani.

Pravobranilaštvo je obradilo i dalo mišljenja na skoro 250 Anexa Ugovora o vansudskoj nagodbi/Ugovora o vansudskoj nagodbi koji su dostavljeni u 2015. godini te skoro 400 Ugovora o vansudskoj nagodbi koji su dostavljeni po pozivu Vlade iz 2016. godine što je u svakom slučaju kada se ima u vidu niz aktivnosti između prijema do davanja pravnog mišljenja na Anexe/ugovore itekako veliki broj.

Isplatom potraživanja koja su predmet vansudske nagodbe bez zakonskih zateznih kamata i realizacijom budžeta u visini od 5 miliona KM, a ne upuštajući se u precizan obračun pripadajućih zakonskih zateznih kamata kojih su se povjerioci odrekli, Pravobranilaštvo procjenjuje da su se realizacijom Anexa Ugovora o vansudskoj nagodbi izvršile uštede sredstava Kantona Sarajevo najmanje u iznosu od cca 3,5 miliona KM. Upravo u postupcima zaključenja i realizacije Ugovora o vansudskoj nagodbi, Pravobranilaštvo je isključivo vodeći se motivima ušteda i očuvanja imovine Kantona Sarajevo, uložilo maksimalne napore i dalo značajan doprinos očuvanju imovine Kantona u višemilionskom iznosu.

Međutim obzirom na veliki broj dostavljenih Ugovora o vansudskoj nagodbi planirana sredstva od 5 miliona KM nisu bila dovoljna za realizaciju zaprimljenih novih Ugovora o vansudskoj nagodbi, te da približna ukupna vrijednost svih novih ugovora (isključujući Anexe ugovora o vansudskoj nagodbi) iznosi cca 14 miliona bez zakonskih zateznih kamata, a sa zakonskim kamatama zasigurno preko 20 miliona KM. Imajući u vidu da je veliki broj zaposlenika iskazao spremnost da se odrekne dijela potraživanja (zakonskih zateznih kamata) a da njihovi ugovori o vansudskoj nagodbi nisu mogli biti realizirani zbog nedostatka sredstava to smatramo da bi bilo u najboljem interesu Kantona Sarajevo da se što hitnije obezbijede potrebna sredstva

radi realizacije ugovora o vansudskoj nagodbi. Time bi se u značajnoj mjeri doprinijelo daljoj zaštiti imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo u višemilionskim iznosima.

Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo ovim putem skreće posebnu pažnju na dužnost Kantona Sarajevo da u budžetu za 2017. godinu mora predvidjeti najmanje 0,3% ukupno planiranih prihoda u budžetu za isplatu sudske izvršne rješenja na teret budžeta, te da je ova obaveza definisana Zakonom izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/16). Navedena sredstva se ne mogu i ne smiju odnositi na zaključenje ugovora o vansudskoj nagodbi, nego isključivo na rješenja o izvršenju kako ista glase (u najvećem broju slučajeva sa zakonskim zateznim kamatama) koja je sud dostavio baci na provođenje u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku F BiH.

Dakle pored obaveznih sredstava koje Kanton Sarajevo mora planirati u budžetu u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku F BiH mogu se planirati i sredstva za isplatu vansudskih nagodbi, ali nikako ne bi bilo zakonito vršiti isplatu po potpisanim ugovorima o vansudskoj nagodbi a pri tome zanemariti naprijed navedenu zakonsku obavezu. Stoga bi bilo jedino ispravno ukoliko postoje mogućnosti da se pored obaveznih sredstava u visini od 0,3% planiranog prihoda budžeta planiraju sredstva za isplatu ugovora o vansudskoj nagodbi.

U cilju zaštite imovinskih interesa Kantona Sarajevo Pravobranilaštvo smatra da je dugoročno gledajući ekonomski opravdano da se što veći novčani iznos obezbijedi za isplatu ugovora o vansudskoj nagodbi, jer će se time izvršiti ušteda sredstava u značajnom iznosu obzirom da se povjeriocu dobrovoljno odriču dosuđenih zakonskih zateznih kamata, a koje će u redovnom sudsakom izvršnom postupku u narednom periodu i naplatiti ukoliko svoja potraživanja ne naplate putem dostavljenih ugovora o vansudskoj nagodbi.

Stoga konačno zaključujemo da treba pozdraviti dobru volju uposlenika koji su izrazili spremnost da se odreknu jednog dijela dosuđenih potraživanja (zakonskih zateznih kamata) te predlažemo Vladi Kantona Sarajevo i Skupštini Kantona Sarajevo da razmotre mogućnost planiranja sredstava u visini od 14 miliona KM na ime ugovora o vansudskim nagodbama.

"M" – Pravna mišljenja

Shodno članu 15. Zakona o pravobranilaštву, organi i organizacije Kantona Sarajevo, čije interes zastupa ovo Pravobranilaštvo, dužni su pribaviti pravno mišljenje Pravobranilaštva, prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prenosu na privremeno ili trajno korištenje i raspolaganje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili se raspolaže imovinom Kantona. Pravobranilaštvo u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa daje mišljenja na nacrte zakona kojima se regulišu imovinsko – pravna pitanja.

U 2016.godini Pravobranilaštvo je dalo značajan broj pravnih mišljenja što je vidljivo iz tabelarnog prikaza, ali svakako napominjemo da se radi o poslovima koji izuskuju jako puno vremena i stručnosti i čija važnost nije manja od naprijed navedenih predmeta. Pravobranilaštvo cijeni da adekvatno i stručno dato prethodno mišljenje na dostavljeni prijedlog ugovora imovinsko-pravne prirode u značajnoj mjeri doprinosi zaštiti imovine i imovinskopravnih interesa Kantona Sarajevo.

“Um” - Mišljenje u vezi nadležnosti iz čl. 16. Zakona o građevinskom zemljištu i člana 363. Zakona o stvarnim pravima F BiH

Najveći broj predmeta iz ovog segmenta djelovanja Pravobranilaštva Kantona Sarajevo odnosi se na postupanje u vezi realizacije prava i obaveza koja proističu iz člana 16. stav 2. Zakona o građevinskom zemljištu (“Sl. novine F BiH”, br.25/03) i Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH (“Sl. novine F BiH”, br. 66/13 i 100/13). Prema navedenoj zakonskoj regulativi stoji obaveza općinskog vijeća da prije dodjele neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini na korištenje radi izgradnje, pribavi mišljenje nadležnog pravobranioca, kojim se potvrđuje da je predložena dodjela u skladu sa važećim zakonima, te da su procedure koje predviđa navedeni zakon ispoštovane u cijelosti.

“SU”- Stambeni ugovori – otkup stanova

Kada je u pitanju segment djelovanja u vezi realizacije imovinskih zakona, ovaj organ je dao izuzetan doprinos u privatizaciji stambenog fonda, odnosno u realizaciji Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo tj. kroz postupanje u vezi ovlaštenja Pravobranilaštva koja su proizilazila iz člana 29. citiranog Zakona, a odnose se na kontrolu utvrđenja cijene stana u ugovoru.

Naprijed smo iskazali tabelarno broj iskontrolisanih ugovora o otkupu stanova, u skladu sa Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (“Sl. novine F BiH”, broj 29/97, sa izmjenama), te u skladu sa Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova (“Sl. novine F BiH”, broj 25/05 i 2/08).

“USP” – Obnova ugovora o korištenju stana

Na osnovu člana 18.c Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima (“Sl.novine F BiH”, broj 56/01), te odredaba Uputstva o postupku utvrđivanja prava privremenog korisnika na obnovu ugovora o korištenju stana i postupku kontrole obnovljenih ugovora o korištenju stana (“Sl. novine F BiH”, broj 15/02), nadležni pravobranilac nadzire postupak i vrši kontrolu zakonitosti obnove ugovora o korištenju stana odnosno dodjele stana, kao i kupovine stana po osnovu takve obnove ili dodjele, dakle, riječ je o pravu privremenog korisnika na obnovu ugovora o korištenju stana, a samim tim i na kupovinu stana.

III. OCJENA STANJA I POSTIGNUTI REZULTATI

Analizom ukupnog stanja i uzimajući u obzir aktivnosti ovog Pravobranilaštva na poslovima zaštitе imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo iz ovog Izvještaja može se utvrditi da je Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo u 2016. godini, kako zastupanjem pred sudovima i drugim organima tako i kroz davanje prethodnog pravnog mišljenja i obavljanja drugih poslova iz okvira nadležnosti, te pružajući pravnu pomoć i u poslovima koji ne spadaju izričito u nadležnosti Pravobranilaštva, pa i dalje uslijed očitog nesrazmjera u broju predmeta naspram broja nosilaca pravobranilačke funkcije (Pravobranilac i 7 zamjenika pravobranioca) i obavljanja svojih zadataka u veoma teškom i nemogućim uslovima, kvalitetno obnašalo svoju funkciju sa velikim uspjehom ostvarujući rezultate daleko preko realnih mogućnosti.

U 2016. godini je, nakon što je Vlada Kantona Sarajevo prepoznala značaj ovog Pravobranilaštva i imala razumjevanja za potrebe ovog organa te donijela uredbu o broju zamjenika pravobranioca Kantona Sarajevo, Skupština Kantona Sarajevo donijela odluku o imenovanju zamjenika pravobranioca.

Također od Vlade Kantona Sarajevo odobreno nam je povećanje budžeta na stawkama koje se odnose na nabavku tehničke opreme u mogućnostima kojim je ista raspolagala, s tim da je i dalje zbog unapređenja efikasnosti rada ovog organa potrebno obezbjediti dodatna sredstva koja su u ovom trenutku nedovoljna, posebno u pogledu stručnog usavršavanja nosilaca pravobranilačke funkcije.

I pored svih naprijed iznesenih problema ovo Pravobranilaštvo krajnje profesionalno i uspješno obavlja poslove zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo i pored velikog broja pritisaka koji su usmjereni na rad ovog Pravobranilaštva.

Kroz ovaj izvještaj jasno je vidljivo da ovo Pravobranilaštvo obavlja i mnoštvo poslova koji direktno i prelaze okvire zakonskih ovlaštenja a sve u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo kao i dobrobiti i napretku Kantona Sarajevo i njegovih građana.

Pored prekobrojnog priliva novih predmeta i prisustva veoma složenih predmeta koji zahtjevaju poseban pristup, vrijeme za proučavanja činjenične i pravne situacije, izuzetno širokog dijapazona djelovanja ovog organa i kontinuiranog proširivanja nadležnosti Pravobranilaštva drugim propisima, svi poslovi su se obavljali ažurno i blagovremeno. Stoga smatramo da je ovaj organ opravdavao svoju funkciju.

IV. SARADNJA PRAVOBRANILAŠTVA SA ORGANIMA KOJE ZASTUPA

U 2016. godini evidentno je saradnja Pravobranilaštva Kantona Sarajevo sa velikim brojem organa Kantona Sarajevo znatno poboljšana, te je primjetno da je iz godine u godinu mnogo kvalitetnija. Ovdje smatramo bitnim naglasiti da se saradnja ne odnosi samo u postupcima zastupanja, dakle saradnja nije fokusirana samo na određene predmete u kojim se Pravobranilaštvo Kantona pojavljuje kao zakonski zastupnik Kantona Sarajevo ili njegovih organa. Saradnja se jednakost tako ogleda i u održavanju

velikog broja sastanaka na kojima prisustvuju predstavnici Pravobranilaštva radi davanja potrebnih pravnih savjeta, smjernica i uputa, a sve radi donošenja pravilnih zaključaka i odluka koji će biti u najboljem interesu Kantona Sarajevo.

Međutim i dalje ali u manjem broju slučajeva nego je to bilo u prethodnom periodu, nastavljeno je sa ranijom praksom da organi koje ovo Pravobranilaštvo zastupa u pojedinačnim predmetima neblagovremeno ili uopće ne dostavljaju izjašnjenja na tužbu i dokaze, kao i da ne postupaju po nalozima Pravobranilaštva. Sa ovakvim organima možemo reći da imamo lošu poslovnu saradnju ali ne krivicom ovog organa. Naime, nerjetke su situacije da se po tri ili više puta ugrenčijama pozivaju da dostave izjašnjenja, dokaze ali bezuspješno.

Također, konstatovane su situacije u kojim se Kanton Sarajevo pojavljuje u ulozi tužitelja u postupcima za naplatu duga po različitim osnova da je dug od strane tuženog izmiren a da ovaj organ nema uopšte saznanja o izmirenju duga, te s tim u vezi ne reaguje blagovremeno prema sudu. Ovakvo nepostupanje organa u konačnici vrlo lako može stvoriti nepotrebne troškove koji će pasti na teret budžeta Kantona Sarajevo.

Ovaj organ će u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo a naročito u sudskim postupcima održavati dobru poslovnu saradnju sa organima Kantona Sarajevo te težiti uspostavi još kvalitetnije saradnje a sve u cilju stručnije zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona. Ovo naročito kada se imaju u vidu odredbe Zakona o parničnom postupku F BiH i poštivanje zakonskih rokova koji su prekluzivni, te po kojem se na pripremnom ročištu moraju istaći sve činjenice i dostaviti svi dokazi, tako da je organ koga zastupa Pravobranilaštvo, obavezan dostaviti Pravobranilaštvu izjašnjenje na činjenične navode tužbe, kao i sve dokaze koje posjeduje, na što su po članu 3. Zakona o pravobranilaštvu i obavezni.

Također izražavamo zahvalnost i na donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštvu, naročito u dijelu koji predviđa da ovaj organ zauzima konačan stav u smislu da li ili ne pokrenuti parnični postupak, povući tužbu, uložiti pravni lijek itd., a koji će u narednom periodu zasigurno unaprijediti rad ovog organa.

Posebno i u ovom izvještaju o radu želimo ukazati na pozitivne strane doneesenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku F BiH kojim je između ostalog izvršena izmjena u pogledu naknade troškova postupka kada je u pitanju zastupanje stranaka od strane Pravobranilaštva. Za radnje preduzete pred sudom nakon 01.01.2016. godine Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo ima pravo i obavezu da potražuje troškove zastupanja u skladu sa važećom Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH. Ovim je Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo u znatno boljem procesnom položaju naspram protivne strane nego što je to bio do sada slučaj i izmjene zakona o parničnom postupku su već kako je bilo i očekivano dale višestruke pozitivne efekte. Prvenstveno je primjetno da se treća lica ne usuđuju tek tako olako na podnošenje tužbi protiv Kantona Sarajevo zbog rizika da će morati snositi troškove sudskog

postupka ukoliko izgube spor. Do sada to nije bio slučaj i jedini gubitak suprotne stranke ako izgubi spor protiv Kantona Sarajevo bio je eventualno uplaćena sudska taksa u predmetima gdje postoji obaveza plaćanja takse (npr. u radnim sporovima tužitelji su oslobođeni plaćanja sudske takse). Također je zapaženo da tužitelji u određenim slučajevima kada je neizvjestan konačan ishod spora povlače tužbe jer ne žele prouzrokovati troškove postupka koji će pasti na njihov teret ukoliko ne uspiju u sporu.

Sa druge strane evidentno je također u određenom broju slučajeva da treća lica koja imaju dug prema Kantonu Sarajevo isti dug plaćaju po opomeni pred tužbu ili nakon što im tužba bude dostavljena, a sve opet da bi smanjili troškove postupka koji će na kraju pasti na njihov teret.

Konačno i kada tužitelji djelimično uspiju u sporu dolazi do prebijanja troškova postupka srazmjerno procentualnom uspjehu u parnici, tako da su dosuđeni troškovi u korist tužitelja minimalni ili sud odluči da svaka stranka snosi svoje troškove, pa čak u nekim situacijama i kada su tužitelji uspjeli u sporu sa manjim dijelom tužbenog zahtjeva sud obaveže tužitelje da Kantonu Sarajevo nadoknade troškove postupka.

U tom smjeru ovaj organ uputio je prijedlog Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo za otvaranje posebne vrste prihoda na koju bi se vršile uplate troškova parničnog i izvršnog postupka, kao i prijedlog za dostavljanje svih uplata (uplata duga po tužbama, uplate troškova postupka, uplate koncesionih naknada itd.) jednom mjesечно ovom organu na znanje i postupanje. Ovim bi se znatno unaprijedio rad ovog organa kada je u pitanju naplata sudske troškove.

Kao svoju prednost u budućnosti ovaj organ vidi upravo u blagovremenoj, kontinuiranoj, efikasnijoj poslovnoj saradnji a sve u zajedničkom interesu a to je ishodovanje pozitivnih rezultata kao i zaštita imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo.

V. PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE PRAVOBRANILAŠTVA

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva Kantona Sarajevo planirana su sljedeća radna mjesta:

- Pravobranilac (VSS)	1 izvršilac
- zamjenici Pravobranioca (VSS)	7 izvršilaca
- stručni savjetnik (VSS)	1 izvršilac
- šef odjeljenja (VSS)	1 izvršilac
- viši referent – tehnički sekretar (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za računovodstvene poslove (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za parnične i izvršne poslove (SSS)	1 izvršilac
- viši referent za poslove pisarne (SSS)	1 izvršilac
- viši referent daktilograf (SSS)	1 izvršilac
- kurir – kafe kuharica (NK)	1 izvršilac

Ukupan broj uposlenih u Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo je šesnaest (16).

VI. PROGRAMSKA ORJENTACIJA ZA NAREDNI PERIOD

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji proizilaze iz Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, aktivnosti Pravobranilaštva će i u narednom periodu biti usmjerene na:

- poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo
- u saradnji sa drugim organima (tužilaštvo, sud i dr.) osigurati najveći stepen pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona Sarajevo
- afirmisnju svih vidova preventivne djelatnosti, kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,
- kontinuirano praćenje pojava i problema u vezi primjene zakona u praksi, te inicirati putem nadležnih institucija izmjene istih,
- organizovati radne dogovore sa svim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada,
- osigurati saradnju sa federalnim organima i drugim organima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- intenzivirati svoje aktivnosti na ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona Sarajevo na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona Sarajevo, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te davati prijedloge za sprječavanje istih,
- inicirati aktivnosti na ažuriranju evidencije o imovini Kantona Sarajevo u saradnji sa svim organima kojima je povjerenoto korištenje imovine Kantona Sarajevo,
- pokretati postupke radi upisa stvarnih prava u korist Kantona Sarajevo i pristupiti knjiženju nekretnina u zemljišnu knjigu,
- stalnoj edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem savjetovanja, seminara, te kroz kontinuirano praćenje sudske prakse i nove zakonske regulative.

PRAVOBRANILAC KANTONA SARAJEVO

Kemal Karić